

Jesenice, 22. oktobra 1971

2 FLEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarnar«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Govori vodilni delovodja martinarne Avgust Vister

Delo je sicer težko, toda vsaka šarža je posebno zadovoljstvo

Po delovnem stažu med starejše sodelavce v Železarni sodi tudi vodilni delovodja v martinarni AVGUST VISTER, ki smo ga prosili za naš današnji razgovor. Naš sogovornik je začel delati v martinarni pred 31 leti kot drugi jamski zidar in je to že družinska tradicija, saj je njegov oče delal v martinarni kar 44 let. Z martinarno živi, saj ga stalno srečamo med njegovimi sodelavci. Sicer pa je v prostem času navdušen lovec in predsednik lovske družine Dovje, poleg tega pa sodeluje tudi v samoupravnih organih Železarne. Na naša vprašanja nam je takole odgovarjal:

UREDNIŠTVO: Kako vi kot star martinar gledate na boljše ali slabše rezultate vašega obrata, oziroma od česa predvsem zavisijo dobri proizvodni uspehi martinarne.

AVGUST VISTER: Tako kot pri vsakem delu, mora biti tudi pri nas zagotovljen nekaj osnovnih pogojev za doseganje dobrih proizvodnih rezultatov. Pri nas v

martinarni je to odvisno predvsem od dobrega vzdržnega stanja peči, od vložnih (Nadalj. na 6. str.)

Dva sestanka slovenskih železarjev v Ljubljani

V sredo, 20. oktobra, je bil v Ljubljani sestanek predstavnikov vseh treh slovenskih železarn in direktorije ZPSŽ skupaj z delovno grupo pri CK ZKS, ki spremlja uresničevanje sprememb zvezne ustave. Združeno podjetje Slovenske železarne je bilo izbrano v grupo dvanajstih delovnih organizacij, katerih prilaganje samoupravnih aktov spremembam zvezne ustave, bo spremljala posebna delovna grupa pri CK ZKS. Prvi tovrstni sestanek je bil 6. avgusta na Jesenicah.

Popoldan istega dne pa so predstavniki vseh treh železarn v združenem podjetju Slovenske železarne obravnavali predlog sklepov o načinu usklajevanja ustreznih samoupravnih aktov samostojnih organizacij združenega dela v ZPSŽ s samoupravnim sporazumom črne in barvaste metalurgije.

Izdelava plana za leto 1972 je že v teku

Tako kot v zadnjih mesecih vsakega leta je tudi letos že v teku obsežno delo na pripravi plana za prihodnje leto. Prav letos doživlja planiranje vrsto sprememb, ki so povzročene predvsem z uvajanjem novega sistema planiranja in njegovo delno uporabo, z uporabo elektronskega računalnika in delom na uvajanju drugih sistemov, zlasti planiranju stroškov. Zato je prav, da v našem članku, s katerim odpiramo vrsto člankov, povezanih z letnim planiranjem, opišemo celoten sistem planiranja in dosednji potek dela na planu 1972.

Sodelovanje služb

Namen dolgoročnega planiranja proizvodnje je predvsem določitev proizvodnih kapacitet: kateri obrati ali naprave dobo nabavljeni, kje razmeščeni in podobno. Ko

pa so naprave nared, se je njihovim zmogljivostim potrebno prilagoditi in jih čim bolj izkoristiti. Zato je naloga letnega planiranja izkoristiti dane proizvodne kapacitete (Nadalj. na 2. str.)

Nasip je vsak dan večji — kam v bodoče z žilindro?

Humana gesta delovne skupine Mežnarc

V petek, 15. oktobra, je imela delovna skupina Mežnarc sestanek, na katerem so najprej obravnavali proizvodno problematiko za mesec september. Nato so kritično spregovorili o malicah v kantini, ki so z ozirom na kakovost obrokov predrage. V nadaljevanju sestanka so omenili tudi članek novinarja Janeza Severja, ki je bil objavljen v četrtkovi številki Dela pod naslovom »Solze namesto kruha«. V članku je opisan težak položaj Legatove družine, ki stanuje v vasi Brezje. Večina članov delovne skupine je članek prebrala že pred sestankom, in so se odločili za to, da Julijani Legat, ki je zaposlena v Ločah, kjer imajo obrat Konusa, izročijo ustrezni znesek, ki so ga zbrali na prostovoljni osnovi.

Takoj po sestanku je vodja delovne skupine tovariš Mežnarc poslal Legatovi priporočeno pismo in denarni znesek v višini 450,00 N dinarjev. To je vsekakor humana in posnemanja vredna gesta delovne skupine, ki se je odločila za tako akcijo ne glede na to, da 12-članska družina živi daleč proč od Jesenic, vendar v težkem položaju. Vodja delovne skupine tovariš Mežnarc, kakor tudi vsi člani delovne skupine, ki so zbrali sredstva z namenom, da bi po svojih močeh pomagali Legatovim v vasi Brezje, zaslužijo vse priznanje.

V petih letih se je število tehnikov v Železarni podvojilo

Ob slabi udeležbi glede na številčno stanje inženirjev in tehnikov v Železarni, je v torek 19. oktobra v organizaciji Društva inženirjev in tehnikov Jesenice tekla beseda o »profilu tehnika v metalurški proizvodnji in možnostih izobraževanja«. To je bil prvi pogovorni večer v letošnji jesensko zimski sezoni v okviru dejavnosti DIT.

Nekaj uvodnih misli za nadaljni razgovor je podal direktor kadrovskega sektorja dipl. politolog Tomaž Ertl, potem, ko je predsednik DIT Jesenice dipl. inž. Miroslav Noč poudaril namen razgovora, v katerem naj bi strokovni kadri dali svoje mnenje o profilu metalurškega tehnika in o načinu njegovega izobraževanja.

V svojem uvodnem razmišljanju je direktor Ertl navedel nekaj zanimivih podatkov iz katerih je razvidno, da se je v petih letih število tehnikov v Železarni več kot podvojilo. Leta 1965 smo imeli 207, septembra 1971 pa že 443 tehnikov. Diplomiranih kadrov na II. stopnji smo imeli leta 1965—73, septembra 1971 pa 88, s I. stopnjo leta 1965 29 in letos septembra 42. Tako sta leta 1965 prišla 2,8 tehnika na enega inženirja, letos septembra pa že pet tehnikov na enega inženirja.

Zelo izčrpnim uvodnim mislim je sledil razgovor v ka-

terem je sodelovalo vseh 20 navzočih. Predvsem je bilo poudarjeno, da morajo, ne samo tehnična šola, temveč vse šole človeka naučiti predvsem misliti, mu dati določen intelektualni nivo in spodbujati vedeželnost, da se bo znašel v literaturi, ki mu je potrebna za nadaljni razvoj, ki ga pogojuje izredno hiter razvoj znanosti in tehnologije. Tehničnim kadrom bo potrebno tudi več ambicije za nadaljni strokovni napredek. Tehnične šole bodo morale vzgajati tudi večjo samostojnost v svoje učne programe pa vključevati tudi znanja iz varstva pri delu, organizacije dela in vodenja. Vzgoja mnogih teh kvalitete pa se začne že v osnovni šoli.

Iz zelo živahne in vsestranske razprave bodo povzeli najvažnejše misli in jih posredovali ustreznim organom, ki sodelujejo v oblikovanju profila tehnika.

Kapljica *alkohola* je v prometu večkrat solza trpljenja in žalosti

Izdelava plana za leto 1972 je že v teku

aljš. s 1. strani)
tete in predvideno povpraševanje tržišča tako, da planiramo — v okviru proizvodnih in tržnih možnosti — asortiment, ki nam bo dajal najboljše ekonomski rezultat. Da pa te možnosti lahko upoštevamo, jih moramo poznati. Osnovna naloga analize tega je predvideti možnosti prodaje proizvodov v prihodnjem razdobju. Časovne kapacitete naprav bi pravzaprav morali dati tehnologiji; zaradi še nerešenih organizacijskih vprašanj pa jih dajejo obratovodje, oddelek za študij časa in dela in drugi. Če želimo doseči čim večji dobiček obrata, moramo poznati dobiček vsakega proizvoda. Le-ta predstavlja razliko med prodajno in lastno ceno proizvoda. Prvi podatek daleta analiza trga in prodajni referenti, drugega pa knjigovodstvo obrata. Seveda na ni rečeno, da bomo planirali proizvode, ki dajejo

največji dobiček po toni. Pomembno je namreč tudi, koliko in katere kapacitete ti proizvodi zasedajo. Pri istem dobičku bo imel prednost tisti proizvod, ki manj obremenjuje naprave. Obremenitev naprav spoznamo iz informacij o proizvodni poti vsakega proizvoda in iz časa — norme, ko proizvod ostaja na napravi. Podatke o proizvodni poti bi morali dajati tehnologiji, ki jih pa, kot smo delno že nakazali, v večini obratov ni. Zato te podatke, ki predstavljajo osnovno informacijo o proizvodnji, zdaj dajejo asistenti, obratovodje, šefi enot ali pa oddelek za študij dela. Ta oddelek posreduje tudi norme. Vsi navedeni podatki in še drugi — kot npr.: o zaposlenih, o nabavnih cenah in podobno, so potrebni za izdelavo plana proizvodnje. Dajalci informacij in informacije so razvidne iz naslednje tabele:

Obratovno knjigovodstvo bo dajalo podatke o predkalkulacijah. Le-te bodo v pri-

hodnjem letu izdelane za vse proizvode že na računalniku:

proizvod	lastna cena
24 101 008	2 130 din
24 102 001	2 800 din
itd.	itd.

Iz podatkov je razvidno, da gre za povsem urejen sistem informiranja, kjer za vsako informacijo odgovarja ustre-

na služba. Vsi podatki se nanašajo na šifrirani proizvod ali stroškovno mesto ali na oboje hkrati.

Izdelava plana

S pomočjo zbranih informacij, vsebinske opredelitve omejitev in plana ter metode linearnega programiranja oddelek za planiranje izdela

plan proizvodnje. Rezultate, ki jih dobi s pomočjo računalnika, prikazimo v nekoliko skrajšani in prilagojeni obliki:

proizvod	količina v tonah	prodajna cena v din	realizacija v din	tržna zmogljivost v tonah
24 101 008	500	2 450	1 225 000	500
24 102 001	100	3 020	302 000	200
itd.				

Poleg osnovne tabele, ki vsebuje še podatke o stroških, pokazateljih občutljivosti rezultatov na možne spremembe itd., je možno izdelati še vrsto zbirnih tabel. Iz plana proizvodnje izhaja tudi plan realizacije, plan izkoriščanja naprav in trga, plan nabave, plan stroškov in vrsta podatkov za izdelavo finančnega plana. Poleg teh planov, o katerih bo več govora v drugih člankih, omenimo le plan izvoza in plan stroškov. Prvega bo potrebno v sodelovanju z izvoznim oddelkom, izdelati tako, da bo izvoz večji kot doslej, pri tem pa pospeševati izvoz tistih proizvodov,

ki nimajo bistveno nižjih prodajnih cen kot so cene na domačem tržišču. Na planiranju stroškov dela posebna skupina sodelavcev. V povezavi s tem planom je tudi plan porab, ki bo letos prvič izdelan po stroškovnih mestih. Omenimo še, da bo plan zajemal tudi proizvodnjo vzdrževalnih, transportnih in energetskih obratov. Sistem planiranja stroškov kot tudi celoten sistem planiranja bosta v prihodnjem letu dokončno oblikovana. V tem času bo možno izboljšati tudi vhodne informacije in s tem preiti nevšečnosti in težave, ki se pri uporabi novih sistemov pojavljajo.

Razlike med prejšnjimi in sedanjim postopkom planiranja

Opisali bomo le nekaj razlik med prejšnjim in sedanjim načinom planiranja. Prodajni oddelek je doslej običajno predlagal svoj plan, prav tako tudi proizvodnja. Planer je poskušal oba plana uskladiti, čeprav sta le približno upoštevala proizvod in tržišče. Sporazumno je bil postavljen plan, ki prav gotovo ni bil optimalen, odgovornost pa je padla na formalnega sestavljalca plana, ki pri postavljanju plana vsebinsko ni sodeloval. Od tod je delno izvirala precejšnja nepovezanost plana z dogajanjem v podjetju. V novem pristopu ta problem odpade, prav tako kot tudi vprašanje, ali naj plan izvira iz zahtev trga ali zahtev proizvodnje (postavljanje tega vprašanja v tej obliki kaže le na nepoznavanje planiranja), saj smo ugotovili, da mora upoštevati in da upošteva tako kapacitete kot tržišče.

tako, da sestavimo model proizvodnje, za kar je potrebna poglobljena analiza in dosti truda. Ko pa je model postavljen in cilj določen, prepustimo delo kombiniranja računalniku. Ta poišče optimalno rešitev, ki je sami ne bi nikoli našli. Še več, poljubno lahko menjamo predpostavke in vedno izračunamo ob danih pogojih najboljše rešitve.

Zato se bo tudi razprava o planu verjetno menjala. Ne bomo govorili toliko o rezultatih plana, saj bodo ti v postavljenih zmogljivostih trga in kapacitet, pač pa več o predpostavkah plana in zlasti letos tudi o informacijah, ki jih za izdelavo plana uporabljamo. Njihovi dajalci in odgovornost so bili že omenjeni. Če so informacije v redu in na predpostavke ni pripomb, je možno izdelati en sam optimalen plan, o katerem je odveč vsaka razprava. Zato je nujno sodelovanje strokovnih služb in drugih, predvsem v fazi formiranja predpostavk in kontroli informacij.

Dosedanje planiranje ni opredeljevalo cilja proizvodnje, saj zdaj prvič poskuša-

mo ugotoviti lastne cene in dobiček po proizvodih ter jih uporabiti kot kriterij planiranja.

Tako izdelani plani so izhodiščna informacija — odločitev planiranja in vhodna informacija prodajnemu sektorju, ne pa proizvodnji. Uspešnost prodajnega sektorja je razvidna iz tega, koliko se mu je s pogodbami in naročili uspelo približati letnemu planu. Ko pa prodajni sektor dobi naročila in jih preda terminiranju proizvodnje, se nihče več ne more in ne sme spraševati o dobičku proizvodov. Terminer izdela terminski plan in naloga proizvodnje je izpolnitev le-tega v roku in s čim nižjimi stroški. Tako so opredeljene tudi naloge drugih sektorjev v zvezi s planiranjem proizvodnje.

Opis dosedanjega dela na planu 1972

Oddelek za ekonomske analize in planiranje je zbral podatke o lanskoletnem planu in proizvodnji, o letošnjem izvajanju plana in o rezultatih optimalnih programov. Na osnovi teh podatkov so bili že vodeni razgovori s obrati in prodajo, v nekaterih obratih pa so v teku. Upošteva se pripombe, je oddelek izdelal ponovne izračune in podrobna poročila o predlogu plana količin, plana realizacije in plana porab. Ta poročila bodo za vse obrate izdelana v oktobru in dana v razpravo vodilnim v podjetju in dajalcem informacij. Na osnovi teh razprav bo izdelan dokončen predlog plana.

Cilj tega obsežnega dela je realen in optimalen plan, ki bo s svoje strani čim več prispeval k ekonomskemu rezultatu podjetja. Zaenkrat lahko rečemo, da gre v primerjavi s preteklim letom le za premike v asortimentu, ne pa v količinah na nivoju obratov. Količine se bistveno povečajo v hladni oblikovalnici profilov, nekaj manj v elektrodnem oddelku, med tem ko drugje ostanejo več ali manj nespremenjene, z izjemo štekla, kjer padejo. Plan temelji predvsem na količini domačega jekla; v kolikor bi uspeli dobiti večjo količino polproizvodov, bo plan Bele višji. Planirana realizacija bo na ravni zadnjega četrtertletja letos, planirane porabe pa na ravni letošnje izvršitve. Več o planiranju pa bomo pisali v prihodnjih številkah, saj zdaj prihaja čas, ko se oziramo na prehojeno letošnjo pot in snujemo načrte za prihodnje leto.

mag. org. Rudi Rozman

organizacija	PLANIRANJE
funkcija	
analiza tržišča in prodaja	1. da tržne omejitve 2. predvidi prodajne cene
tehnološka priprava	1. določi proizvodne poti in recepture (v talilnicah) 2. določi zmogljivost naprav
študij dela	1. določi normative časov
nabava	1. predvidi nabavne cene 2. predvidi možnosti nabave
knjigovodstvo	1. da predkalkulacije proizvodov
analiza in planiranje	1. zahteva informacije in koordinira zbiranje 2. sestavi model, cilj in omejitve proizvodnje in trga 3. izračuna plan proizvodnje in plane, ki iz njega izvirajo

Vsak organizacijski del (navedli smo le najpomembnejše) sproti javlja vse spremembe podatkov in zanje tudi neposredno odgovarja. Podatke dajejo strokovne službe, zaradi česar so razmeroma kvalitetni. Njihova naloga v planiranju je točno opredeljena in si s tem najdejo svoje mesto v podjetju. Ekonomska analiza po po-

drobni analizi sestavi matematični model proizvodnje, se vsebinsko in formalno opredeli za cilj in omejitve, odgovarja za metodo izdelave plana ter kontrolira in analizira njegovo uvajanje.

Analiza tržišča in prodajni referenti dajo podatke o proizvodih — o možni prodaji in predvideni prodajni ceni v naslednji obliki:

proizvod	možnost prodaje	prodajna cena
24 101 008	500 ton	2.450 din
24 102 001	200 ton	3.020 din
itd.	itd.	itd.

Tehnologi dajo proizvodne poti, oddelek za študij dela pa norme; prikazuje jih naslednja matrika:

proizvod naprava	24 101 008	24 102 001
peč	7 min/t	12 min/t
proga	3 min/t	5 min/t
itd.	itd.	itd.

Informacij o zmogljivosti naprav je dana v naslednji obliki:

naprava	letna zmogljivost
peč	7 280 ur
proga	6 950 ur
itd.	itd.

Vedno več kakovostnih izboljševalnih predlogov

Odbor za izume in racionalizacije pri delavskem svetu Železarnarje na svoji drugi letošnji seji 11. oktobra obravnaval šest v zadnjem času v proizvodnji uvedenih tehničnih izboljšav. Na osnovi predhodnih pozitivnih ocen in priporočil komisij za novatorstvo in racionalizacijo pri svetih delovnih enot in pristojnih ter odgovornih poročevalcev in izvedencev, je bilo pozitivno ocenjenih pet izboljšav, avtorjem pa priznanih pet nagrad in odškodnin v skupni višini 3.370,00 N din.

Na drugi seji odbora za izume in racionalizacije pri DS Železarnarje so člani odbora najprej poslušali in z odobravanjem sprejeli poročilo referenta za novatorstvo in racionalizacijo, ki je seznanil odbor s sklepi zadnje seje in delom komisij za novatorstvo in racionalizacijo pri svetih delovnih enot.

Člani odbora so kritično ocenili nemoč naših tehničnih služb in še prav posebej vodstva delovne enote talilnic in obratovodstev martinarne in električnih peči, ki niso v stanju realizirati tehnične izboljšave št. 1918 »Prevleka in zaščita kisikovih cevi«, ki sta ga izvedla in predložila v oceno dipl. inž. Alojz Kalan in glavni delovodja Rado Simikič. Izvedba predloga zahteva minimalne stroške, prihranki pa znatno presegajo 1.500.000,00 N din na leto. Vodstvo delovne enote talilnic je v dogovoru s podjetjem Sportmetal, da bi prevleko kisikovih cevi izdelovali v tem podjetju.

Referent za novatorstvo in racionalizacijo pri sektorju za ekonomiko, je člane odbora tudi seznanil s pridobitvijo patenta za našo tehnično izboljšavo št. 1904 »Izvlačilna in navlačilna naprava za montažo in demontažo grednih zvez na gredih brez opore, sistem Kobnis«, katera je Železarna dala patentirati od avtorja Antona Koblarja, delovodja žerjavnega oddelka strojnega vzdrževanja.

Od 29. junija 1971, to je od prve seje odbora za izume in

racionalizacije pri DS Železarnarje, do druge seje dne 11. oktobra 1971, so imele komisije pri svetih delovnih enot pet sej na katerih so prizadevnim in uspešnim avtorjem priznali in razdelili 5.958,25 N din nagrad in odškodnin.

V nadaljnji razpravi so člani odbora za izume in racionalizacije obravnavali pritožbo avtorja tehnične izboljšave št. 1977, Jožeta Avguščina, metalizerja iz strojnih delavnic, ki je za popravilo bata na Ingersol Rand kompresor na predlog šefa delovne enote vzdrževanja dipl. inž. Miroslava Noča in po sklepu 5. redne seje komisije za novatorstvo in racionalizacijo sveta delovne enote energije z dne 26. 4. 1971, prejel enkratno odškodnino v višini 500,00 N din.

Odbor je sklenil, da pritožba avtorja tehnične izboljšave št. 1977 ni upravičena in meni, da je bila ocena šefa delovne enote vzdrževanja in komisije za novatorstvo in racionalizacijo pri svetu DE energije pravilna in objektivna.

Izboljševalni predlog št. 1995, avtorja dipl. inž. Boruta Razingerja, strokovnega sodelavca iz OTK »Dva postopka za hitrejšo ločevanje avtomatskih nelegiranih in legiranih jekel od jekel z normalno vsebnostjo žvepla«, je bil pozitivno ocenjen. Avtorju je bila za prizadevnost priznana in izplačana enkratna spodbudna nagrada v višini 250,00 N din.

Visoko stimulatívno odško-

dnino je prejel Cveto Velikajne, tehnični vodja kamnolomov Železarna za predlog št. 1991. Avtor je uspešno izvedel projekt za razširitev kamnoloma dolomita v Trebežu. S tem njegovim lastnim projektom je znatno povečal proizvodnjo dolomita za potrebe naših talilnic, poleg tega pa je povečal tudi delovno varnost tam zaposlenih. Člani odbora so soglasno priznali in odobrili avtorju izboljševalnega predloga najvišjo odškodnino v višini 2.000,00 N din.

Na objavljeni razpis v tovarniškem glasilu Železar, z dne 11. 12. 1970 »Označevanje slabov in blumov na čelni strani na škarjah Blaw Knox v valjarni Bluming«, je prijavilo šest avtorjev tri idejne rešitve tega problema. Vse tri idejne rešitve le delno ustrezajo idealni rešitvi postavljene naloge. Zato člani odbora nikakor niso mogli priznati in dodeliti prve razpisane nagrade, temveč so avtorjema predloga št. 2000 R, Jakobu Šolarju in Maksu Pogačarju rezalčema iz valjarne Bela, priznali le drugo razpisano nagrado v višini 400,00 N din.

Tudi avtorja predloga št. 2004 R Jože Zbontar in Mirko Gasar iz orodjarne strojnih delavnic, sta prejela drugo nagrado v višini 400,00 N din, poleg tega pa sta ista avtorja prejela za svojo idejno rešitev pod št. 2005 tretje razpisano nagrado v višini 320,00 N din.

Idejna rešitev št. 2000 R, avtorjev Šolarja in Pogačarja bo tudi izvedena in pozneje ponovno ocenjena in na osnovi doseženih uspehov, koristi in prihrankov tudi spodbudno nagrajena.

Vsem to pot pozitivno ocenjenim in nagrajenim avtorjem čestitamo.

Vitamin C, Bimolin tablete in prehladi

V 39. številki Železarja, dne 8. oktobra t. l. smo obvestili vse člane našega kolektiva, da bomo s 15. oktobrom pričeli na vseh naših rešilnih postajah profilaktično deliti vitamin C in Bimolin tablete, da bi tako preprečevali gripozna obolenja. Tej naši preventivni akciji se naši delavci pridno odzivajo.

Da pa bodo naši delavci imeli v to preventivno akcijo polno zaupanje in da bomo vsi bolje razumeli pomen in upravičeni namen akcije, bomo skušali v tem sestavku pojasniti delovanje vitamina C in Bimolin tablet.

Bimolin, ki ga profilaktično nudimo delavcem za preprečevanje gripoznih obolenj, je kemoterapevtik z antivirusnim delovanjem in učinkovito deluje na viruse, ki povzročajo gripo, zlasti pri tistih osebah in v času, ko so ogroženi in dokler traja nevarnost okužbe.

Posebno učinkovito je njegovo delovanje za preprečevanje razvoja raznih komplikacij in posledic gripe, kot je pljučnica, vnetje srednjega ušesa itd. Obenem blaži obolelost in se gripa pri zauživanju Bimolin tablet v glavnem kaže z znaki običajnega prehlada. V kolikor nekdo že oboli, Bimolin skrajšuje čas obolenja.

Bimolin tablete profilaktično uživamo (odrasli) trikrat dnevno po dve tableti.

Znano je, da pri tako imenovanih prehladnih obolenjih (»gripozni infekti«), vitamin C (askorbinska kislina), nadvse povoljno deluje. Mnogi medicinski strokovnjaki trdijo, da je najuspešnejša količina zaužitega vitamina C, ki človeka ohranja pri zdravju in mu zagotavlja najboljše možnosti za obrambo pred virusnimi obolenji, odvisna od posameznika in da niha med 250 mg in 10.000 mg na dan, medtem ko že 10 mg na dan zadostuje za profilakso zdravljenja skorbuta (sluznične krvavitve). Višek koncentracije askorbinske kisline je enako vitaminu C v krvi, je dosežen 2 do 3 ure po zaužitju in nato polagoma pojema, ker se substanca (snov), izloča z urinom. Količina 1 grama vitamina C (1 tableta vsebuje 0,5 g) v treh do štirih dnevni obrokih, ima torej enako dejstvo, kot dva do tri g, ki jih vzamemo naenkrat. Vitamin C v majhnih količinah nima nobenega pomena pri preventivnem zdravljenju prehladnih obolenj, nasprotno pa učinkujejo visoke doze štiri do deset gramov na dan, kar najbolj pomaga takoj na začetku gripoznega infekta. Ta terapija (zdravljenje) je gotovo bolj neškodljiva, kot marsikatera zdravila, ki se priporočajo za zdravljenje prehladnih obolenj.

Vitamin C v obliki tablet profilaktično uživamo trikrat dnevno po dve tableti (dnevna doza torej 3 g). Priporočamo pa še dodatno uživanje surovega sadja, sadnih sokov in surove zelenjave.

Franci Zvegelj

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

	telefon v pisarni	doma
DEZURNA SLUŽBA		
SOBOTA, 23. oktobra: inž. Franc VICAR, predel. obrati	743	81572
NEDELJA, 24. oktobra: inž. Karel RAVNIK, elektrojeklarna	433	81411
PONEDELJEK, 25. oktobra: Zvonimir LABURA, žebljarna	738	749
TOREK, 26. oktobra: Franc GLOBOCNIK, plavži	340	740
SREDA, 27. oktobra: Bogomir HOMOVEC, tehnični direktor	301	766
ČETRTEK, 28. oktobra: inž. Boris BREGANT, TSN	801	826
PETEK, 29. oktobra: inž. Janez KOMELJ, žičarna	524	81583

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

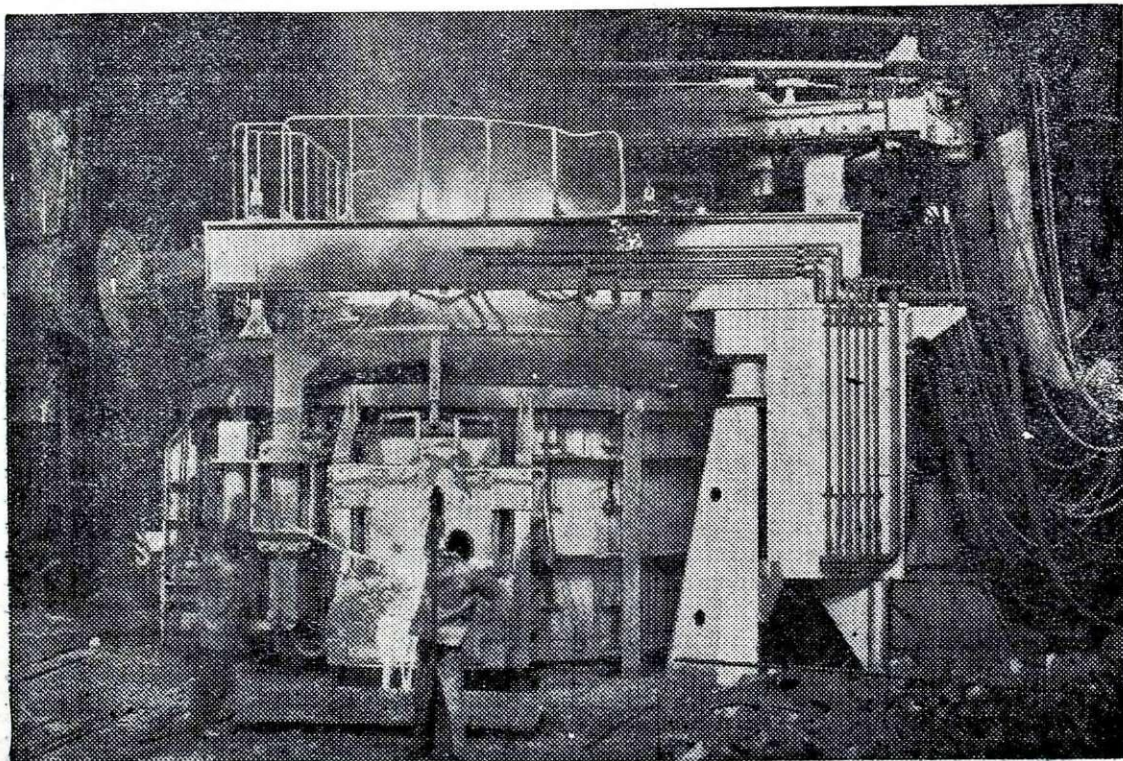
Obvestilo

V drugi polovici meseca oktobra in v novembru letos, bo tekla akcija za ureditev matične evidence zavarovancev za invalidsko pokojninsko zavarovanje.

Vsi zavarovanci bodo dobili registrske številke, ki bodo vpisane v delavsko knjižico.

Prosimo vse sodelavce, ki so na sprejemnem uradu dvignili delovne knjižice, da jih vrnejo najkasneje do 5. novembra 1971. Če pa imate delovno knjižico pri zavodu za socialno zavarovanje Kranj, za ureditev vaših pravic, sporočite na sprejemni urad, da jih bomo mi sami dobili nazaj za vpis registrske številke.

Kadrovski sektor

Električna peč Lectromet po remontu

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja sekretariata TK ZM Železarne

V torek 19. t. m. je predsednik TK ZM Železarne Miro Ipavec sklical izredno sejo sekretariata predsedstva TK z eno samo točko dnevnega reda: kadrovska problematika konference ZM v Železarni.

Glede na različne kritike na račun delovanja komiteja ZM v zadnjem obdobju in glede na občutno upadanje zainteresiranosti za aktivno delovanje v članstvu Zveze mladine, so potrebe narekemale, da se vodstvo aktiva čimprej sestane in prouči vzroke za neuspehe zadnjih mesecev. Predsednik je navzoče seznanil s problemi s katerimi se vodstvo srečuje pri samem kadrovanju in potem v obširni razpravi predložil nov koncept delovanja TK ZM. V razpravi so sodelovali vsi člani sekretariata in so bili enotni v tem, da je treba sedanje delo temeljito reorganizirati. To pa zahteva spremembo kadrovske strukture predsedstva in utrditev vseh komisij.

Po triurni razpravi in po mnogih možnih variantah za nove smernice delovanja, je sekretariat sprejel sledeče zaključke:

1. Predložena shema nove zgradbe TK ZM Železarne Jesenice, ki jo je predložil v razpravo predsednik, se v celoti sprejme in se predloži na prvi seji predsedstva v potrditev.

2. V novo formirani nadzorni odbor sekretariat predlaga naslednje člane: Janez Jenko, Alojz Kambič, Stane Rev. Predlog bodo obravnavali na prvi seji predsedstva.

3. Za sekretarja TK ZMS se predlaga Ljuba Jasniča.

4. Sekretariat predlaga predsedstvu v obravnavo delo in sestavo komisij — predlog o priključitvi komisije za tehnično strokovno izpopolnjevanje k društveni komisiji.

5. Sekretariat nadalje predlaga kot kandidate za predsednike komisij naslednje člane:

- ideološka komisija: Peter Lukan — upravne službe,
- društvena komisija: Ferdo Kikelj — HVZ,
- športna komisija: Lado Sotlar — HVZ.

6. Sekretariat TK ZM bo sestavljen iz sedmih članov konference. Njihovi predlogi bodo predloženi v obravnavo predsedstvu konference, ki ga bo sestavljalo 33 mladih iz vseh obratov Železarne in sicer: šamotarna 1 član, elektrodni 2 člana, žebljarna 1 član, transport 2 člana, strojne delavnice 2 člana, strojno vzdrževanje (mehanična delavnica, konstrukcijska delavnica, inštalacija, gradbeni) 3 člani, VEN in RTA 3 člani, RIV in ETE 1 član, martinarna 1 član, elektro peč 1 član, plavž 1 član, HVZ 3 člani, upravne službe 2 člana, valjarna Bela 2 člana, jeklovlek 3 člani, žičarna 1 član, valjarna 2400 2 člana, ZIC 1 član, GEZ 1 član.

7. Predsedstvo konference se sestaja vsakih 14 dni, vmesno obdobje pa se izkoristi za seje sekretariata in posameznih komisij.

Kot lahko vidimo iz navedenega, bodo oblike dela TK ZM v Železarni v bodočem delovanju precej spremenjene. Sama reorganizacija je bila prepotrebna, če hočemo, da bo delo komiteja v jesenskem obdobju steklo normalno in tekoče in če želimo povrniti zaupanje mladih v svojo organizacijo. Upanje ostane, da se bo predsedstvo na svoji seji, ki bo v torek 26. t. m. odločilo za predlagane ukrepe in sprejelo načrt dela do konferenčnega obdobja. jl

Naš tedenski razgovor

Za današnji razgovor oziroma mnenje o delu Zveze mladine smo prosili glavnega in odgovornega urednika Železarja Joža Varla. Na naša vprašanja nam je takole odgovorjal:

Po osvoboditvi ste bili dvanaest let v občinskem vodstvu ZM, od tega šest let kot amaterski predsednik občinske organizacije ZM. To je bil čas mladinskih brigad, velikih akcij, mladinskih festivalov — čas izrednega poleta in aktivnosti takratne mlade generacije. Kako gledate na sedanje delo in snovanje ZM v občini?

»Ker je ZM pomemben sooblikovalec mlade socialistične osebnosti in ker kot organizacija lahko zelo tvorno posega v naš celoten družbeni razvoj, menim, da organizacija v Železarni oziroma v občini nima tistega mesta, ki ga je imela pred leti in, ki bi ga morala imeti. Delno to po krivdi lastne neaktivnosti, ali bolj rečeno premajhne aktivnosti in prodornosti, precej pa po krivdi ostalih subjektivnih dejavnikov, predvsem ZK, ki posveča premalo pozornosti delovanju ZM, njenim predlogom in pobudam. Zveza mladine je premalo vztrajna in dosledna pri svojem

delu. Prav pri njenem delu se čuti še prevelik razkorak med besedami ter premajhna skrb za krepitev njenega ugleda, prodornosti in širine med mladimi. Vrsta že javno populariziranih programov, nalog in akcij ni bila izvedena, ali ne dovolj dosledno oziroma površno, premalo pripravljeno, ne dovolj kakovostno, čeprav je bilo med njimi dovolj zrelih in premišljenih stvari. Vse to pa zmanjšuje ugled organizacije in mladinskih vodstev. To pa je prav gotovo tudi posledica precejšnje zvođenosti in neaktivnosti ostalih občinskih družbenopolitičnih organizacij. Seveda pa bi bil krivičen, če bi ob tem kritičnem mnenju prezrl številne uspešne pa tudi dovolj masovne mladinske akcije pa tudi zavzetost, predvsem nekaterih posameznikov, da ZM v občini dobi ustrezno mesto in da vsestransko zaživi. Pri tem bi rad poudaril tudi to, da premalo populariziramo mladinske aktiviste in aktiviste na sploh. Kajti to so ljudje, ki so se prostovoljno in zavestno odločili, da bodo delovali v ZM ali na drugem področju, da bodo z delom, znanjem, vedenjem in podobno korak pred ostalimi. Ti ljudje morajo biti pripravljeni tudi na žrtvovanje, na samoodpoved, osebno izpopolnjevanje in podobno. To so namreč ljudje, ki lahko najbolj neposredno posegajo v delo in življenje organizacije in v družbeni razvoj. Zato je kakršnakoli funkcija v javnem in političnem življenju čast pa tudi odgovornost za človeka, ki jo opravlja. Ravno zato pa bi taki ljudje morali dobiti večje družbeno priznanje.«

Vsa povojna leta aktivno sodelujete v kulturnem in prosvetnem življenju občine in vsa leta ste v neposrednem stiku z mladimi. Kaj menite o kulturnem življenju mladih v občini oziroma o njihovem vključevanju v to življenje?

»Dosedanje izkušnje kažejo, da mladih ni težko pridobiti za kakršnokoli kulturno dejavnost, kjer je zagotovljeno ustrezno strokovno in organizacijsko vodstvo ter program. Težje jih je pridobiti za organizacijsko in operativno delo, zelo slabo pa se odzivajo kot občinstvo na raznih koncertih, gledaliških, likovnih in drugih dovolj kakovostnih prireditvah. Tu pa nastopi vprašanje kulturno-estetske vzgoje in vzgoje kulturnih navad nasploh. V tem času večkrat poudarjamo, da v občini ni dovolj kulturno-zabavnega življenja, istočasno pa ugotavljamo slabo odzivnost mladih na gledaliških predstavah, koncertih, razstavah, v knjižnicah, na raznih predavanjih itd., pa celo na filmskih predstavah. Ne trdim, da je tega v občini dovolj, še daleč ne, vendar pa še to kar imamo ni dovolj izkoriščeno. Kulturno-zabavno življenje in sploh prosti čas mladih ne more biti samo zabava in ples. Prosti čas mladega človeka bi moral biti izpopolnjen z izobraževanjem, s knjigo, glasbo, gledališko in likovno umetnostjo, s filmom itd., itd., k temu pa dodajati organizirano kulturno zabavno življenje in ples. Tu pa nam manjka vzgojnega dela, kajti mlad človek bi moral vse to imeti za sestavni del svojega življenja, tako kot hrano in stanovanje. Na to ga moramo navajati, vzgajati, spodbujati, organizirati kolektivne obiske in drugo, kajti samo kulturno osveščen in izobražen človek bo lahko tudi dober proizvajalec in samoupravljalec. Ob tem pa bi rad poudaril, da je velika večina kulturnega življenja v občini odvisna od amaterskih ustvarjalcev in organizatorjev in če tega ni dovolj, naj mladi pristopijo v te vrste, da bo tega še več in še bolj kakovostno. Očitki, da tega ni dovolj prizadenejo tudi mlade, ker bi z delom lahko bolj aktivno posegli na to področje družbenega življenja.«

Kaj menite o dogovoru o kulturni akciji na Slovenskem oziroma v naši občini?

»Tako kot mnogo drugih predlogov in dokumentov, je tudi osnutek dogovora o kulturni akciji zvođenel že na samem začetku, kajti od aprila, ko sta ga predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije sprejela in poslala v obravnavo občinskim organizacijam, v občini nismo dobili časa, da bi o njem razpravljali. Poudariti pa moram, da sta občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij in občinsko vodstvo ZMS obe prizadeti organizaciji že oporila, da bi o tem v občini morali razpravljati pa do tega še vedno ni prišlo. Isto usodo je v občini doživel družbeni dogovor o družbenem izobraževanju, ki ga je letos maja meseca podpisalo devet osrednjih družbenih in političnih organizacij Slovenije. Vse to prepričljivo kaže kako nam je kulturna akcija oziroma bolj zavzeto delo na tem deficitarnem področju potrebno, ker tak odnos samo potrjuje, da z našo zavestjo nekaj ni v redu in se bomo morali še krepko boriti za pravilno pojmovanje kulture v najširšem smislu besede v našem samoupravnem razvoju. Osnutek dogovora pa smatram za zelo pomemben dokument, da se na področju kulture nekaj premakne.«

Tokrat je sreča obrnila hrbet

V soboto, 16. oktobra, je bila prva mladinska radijska oddaja v letošnjem letu, katere organizira RTV Ljubljana pod naslovom: »Spoznavajmo svet in domovino« že že štirinajst let.

V prvi oddaji v letošnjem letu, ki je bila v studiju RTV v Ljubljani, sta se srečali ekipe gimnazije iz Kopra in TK ZMS železarne Jesenice. Odgovarjali so na vprašanja: vse o grški antiki.

Po propozicijah, ki jih je dobila ekipa Železarne, je morala ekipa obvladati področja zgodovine, zemljepisa in umetnosti. Ekipa si je razdelila gradivo in se zelo resno pripravljala na oddajo. V soboto pa se je pokazalo vse drugače. Kakor smo si domišljali. Veliko več je bilo vprašanj iz književnosti, zelo malo pa je bilo vprašanj iz zgodovine in zemljepisa. S tem nočem opravičevati ekipe naše železarne, temveč poudariti, da je ekipa najbrž preveč široko proučevala celotno gradivo.

Vsi smo težko čakali, kdaj se bo oddaja začela, da vidimo kako sta ekipi pripravljene. Molk in tremo je prekinil radijski in televizijski napovedovalec Borut Mencinger. Najprej sta odgovarjala na tri vprašanja samo kapetana ekipe o poznavanju Jesenic oziroma Kopra. Tako je bil led prebit. Rezultat po točkah je bil 1:1. Na vsa ostala vprašanja je potem odgovarjala ekipa. Rezultat po nadaljnjih petih vprašanjih je bil 4:5 za Koper. V nadaljevanju so Jeseničani na sedem zastavljenih vprašanj odgovorili petkrat, Koprčani pa šestkrat. Tako je bil rezultat 9:11 za Koper. Zadnji odgovor je bil vreden pet točk, toda tako kot Jeseničani tudi Koprčani niso vedeli pravih odgovorov. Ker se zmagovalni ekipi pripíše še pet točk, je bila zmaga Kopra še veliko večja.

Vsekakor moramo priznati, da so bili dijaki iz koprške gimnazije boljše pripravljene.

Za konec naj še zapišem, da ekipa Jesenic, čeprav poražena, zasluži veliko pohvalo. To so mladi ljudje iz delovne organizacije, kateri poleg vsakodnevnega dela še izredno obiskujejo razne šole. Ekipo Železarne so zastopali: Miro Ipavec, Breda Prašnikar, Ivanka Špehonje, Ernest Zupan, Lado Sotlar in študentka Rina Strmšek ter dijak jeseniške gimnazije Zvonko Kobentar.

Mislím pa tudi, da je že to uspeh, ker smo bili edina ekipa iz delovnih organizacij, katera se je prijavila za to mladinsko oddajo.

fk

fk

Sestanki delovnih skupin

15. 10. — PLAVZ — VELIKAJNA — KAMNOLOM MEŽAKLJA — Analizirali so poškodbe za preteklo obdobje in bili mnenja, da je potrebna medsebojna kontrola, ki naj velja predvsem za tiste delavce, ki ne uporabljajo zaščitnih sredstev, predvsem čelad. Zlasti velja to za separacijo kamnoloma. Za tem so obravnavali predlog pravilnika o razdeljevanju stanovanj delavcem v Železarni in ga sprejeli na znanje brez pripomb. Vsem zaposlenim v kamnolomu so razdelili pravilnik o varstvu pri delu v kamnolomih. Pravilnik bodo pozneje obravnavali na sestankih delovnih skupin. Nato je tekla beseda o čistoči in delovni disciplini ter o proizvodnji. Pripravili so 1000 ton tolčenca za rezervo na haldi in opravili štiri uspešna miniranja (globinski odstrel). Ob koncu sestanka so razpravljali še o proizvodnji v obdobju januar — avgust, kakor tudi finančno realizacijo za mesec september.

4. 10. — VALJARNA 2400 — KAMBIČ — PROGA — Šef delovne enote tovariš Odlasek je posredoval informacijo o stanju podjetja, s posebnim poudarkom za vse obrate. Dogovorili so se, naj bi ob sobotah obratovali dopoldanska in popoldanska izmena, medtem ko naj bi bila nočna izmena prosta. V kolikor bi se zaloga vložka zmanjšala, v sobotah ne bodo obratovali. Nadalje ugotavljajo, da zaradi neurejenega programiranja odrezkov nastajajo pogosti zastoji na progi ter pri razkladanju vložka. Omenjeno vprašanje bo treba urediti na Beli ter na pripravi dela v obratu. Neustrezen vložek, ali če je nečitljivo označen je treba zavriniti. Redna popravila je treba temeljito opraviti, ker ugotavljajo, da že ob začetku obratovanja valjčnice »skačejo« in so zato potrebna dodatna popravila. Žerjav št. 5 naj bi obratoval do konca dne, ker so zastoji zaradi »polnih valjčnic«.

4. 10. — VALJARNA 2400 — SMOLEJ — PROGA — Obratovodja inž. Bartelj in šef delovne enote valjarn tovariš Odlasek sta prisotnim delavcem obrazložila stanje glede plana. Rečeno je bilo tudi, da naj bi obratovali približno 20 do 25 sobot. Na to so opozorili že pri korekturi plana. S predlaganim popoldanskim sobotnim obratovanjem se večina delavcev ni strinjala iz naslednjih razlogov: nadure so premalo stimulirane, ure niso priznane za pokojninski staž, nekdo pa bo zaradi večjega števila ur lahko izgubil tudi pravico do otroškega dodatka. Sedaj naj bi delali z nadurami, v zimskem času ko ne bo vložka pa bo treba koristiti dopust kot je bilo to tudi doslej.

6. 10. — VALJARNA 2400 — KNAFELJ — ADJUSTAZA — Želijo urejeno dobavo slabov iz valjarne Bela — skladišče za slabe je pretesno, za planom zaostajajo, zaostanek pa imajo tudi pri izdelavi po naročilih. To so stvari, ki lahko kupce preorientirajo drugam. Ustrezno problematiko je prisotnim posredoval asistent Jože Vilman, predlagano pa je bilo tudi, da bi do konca leta delali tudi ob sobotah in sicer na dopoldanski in popoldanski izmeni. Dve tretjini prisotnih se s predlogom ni strinjalo. Vsaj za mesec dni naprej bi radi vedeli kakšen bo razpored dela. Želijo odgovor na vprašanje zakaj naj bi delali ob sobotah, po drugi strani pa je ravno na proste dni treba koristiti dopust. Zavzemali so se za ustrezno stimulacijo, saj adjustaza precej zaostaja za progo. Zaželeno je tesnejše sodelovanje z vzdrževalci med reparaturnimi deli. To še posebej velja za žerjavovodje.

8. 10. — VALJARNA 2400 — MIRTIC — ODPRVA IZDELKOV — V zadnjem času so dobili nekaj novih delavcev, vendar njihova kvalifikacijska struktura ni takšna kot so jo pričakovali. Z žigosanjem plošč niso zadovoljni, več pa je tudi napak pri dolžinah oziroma dimenzijah. Spet se srečujejo s problemom glede dela ob prostih sobotah. Delavci se ne strinjajo s tem, da bi koristili redni dopust ob prostih sobotah. Od inventurne komisije so prejeli obvestilo, da bo inventura pločevine od 31. 10. do 4. novembra. Težave bodo v tem, ker je vmes 1. november, tako da bodo lahko inventuro opravili po 2. novembru. Ker za inventuro pločevine potrebujejo štiri dni, bo zmanjšana odprava v novembru. Zadevo naj uredi obratovodstvo z inventurno komisijo.

8. 10. — HVŽ — AZINOVIC — HLADNA VALJARNA — Med 15. in 16. uro niso imeli elek-

trične energije, zato so enourni zastoj izkoristili za sestanek delovne skupine. Vodja delovne skupine je obrazložil postopek za izdelavo nekaterih kvalitet. Delavci so postavili vprašanje letnega dopusta, ki jim ga pišejo na proste sobote. Ker delajo vse sobote na prvi izmeni, jim po njihovem mnenju ne bi smeli pisati dopusta na proste sobote. Sodelavca Cesar in Troha predlagata spremembo kategorij in osebnega dohodka na velikem Demagu zaradi spremenjenega procesa dela. Opraviti imajo samo s kvalitetnimi jekli in močnejšimi dimenzijami. Razpravljali so še o nagrajevanju. Delovne sile močno primanjkuje, planske naloge pa izvršujejo v redu in bi se moralo to poznati tudi pri osebnih dohodkih.

13. 10. — HVŽ — EGART — ŽARILNICA — Vodja delovne skupine je najprej odgovoril na vprašanja postavljena na prejšnjem sestanku. Prisotni so imeli pripombe, ker še vedno niso urejene odsesalne naprave za plin. K predlogu pravilnika o razdeljevanju stanovanj niso imeli pripomb, želijo le, naj bi se pravilnik dosledno izvajal pri razdeljevanju stanovanj. Dobili so tudi pojasnilo k predlogu sistema nagrajevanja. Imeli so več pripomb in sicer naj bi zmanjšali razlike med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom. Govorili so še o delovni disciplini na delovnih mestih. Žerjavovodja je predlagal, naj bi imeli delavci, ki so zaposleni pod žerjavom izpit s področja varstva pri delu.

8. 10. — ŽEHLJARNA — GLOBOČNIK — ŽEHLJARSKA STROJNA SKUPINA — Obratovodja žehljarne Zvone Labura je obširneje govoril o izpolnjevanju proizvodnih nalog. Opozoril je, da I., II. in IV. žehljarska strojna skupina v zadnjih mesecih ne dosegajo proizvodnih rezultatov kot pred meseci. Četrta skupina že nekaj mesecev nima na zalogi ustreznega asortimenta žice. Obratovodja je povedal, da bodo storili vse, da bo v tekočem in naslednjih mesecih dovolj žice. Delovodje naj beležijo vse morebitne zastoje, o zastojih pa naj bi vodili evidenco tudi urejevalci

strojev. Kritično so ocenjevali tudi delovno disciplino, ki jo bo treba izboljšati. Sodelavec Globočnik iz IV. skupine predlaga, naj bi dobivali večje količine žice, ker je v nasprotnem primeru delo zamudno pri predelavi strojev. S predlaganimi spremembami sistema nagrajevanja se je delovna skupina načelno strinjala.

7. 10. — STROJNE DELAVNICE — JAKOPIČ — MATERIALNA SLUZBA — Kratko informacijo o spremembah in dopolnitvah sistema nagrajevanja je posredoval obratovodja inž. Soklič. S predlaganim nagrajevanjem so se prisotni v celoti strinjali, smatrajo pa, da morajo biti inštrumenti o nagrajevanju izdelani tako, da bomq odpravili vse morebitne nepravilnosti. Tudi informacijo obratovodstva je posredoval obratovodja. Ugotovili so, da je priprava materiala kljub dotrajanim strojem kar zadovoljiva. Izboljšati bo treba transport med kalilnico in strojno delavnico.

24. 9. — TRANSPORT — JUSTIN — VOZOVNA DELAVNICA — Delovni skupini je bil obrazložen akcijski program delovne enote transport. Pripomb niso imeli. Pregledan je bil tudi plan revizijskih popravil na livnih vozovih do septembra. Vsa revizijska dela so bila po planu izvedena. Dokler ne bo popravljen varilni agregat varilnega stroja, verjetno ne bodo uspeli izpolniti plana. Zato priporočajo vodstvu naj čimprej posreduje za popravilo varilnega agregata, ki je v okvari že od 12. avgusta in se nahaja v elektroreparaturni delavnici. Obrazloženo je bilo tudi napredovanje sodelavcev.

5. 10. — SPLOŠNI SEKTOR — STARE — SEKRETARIAT — Posredovana je bila informacija o delu sveta DE upravnih služb. Na zadnji seji omenjenega sveta so obravnavali problematiko kadrovskega sektorja in problematiko dela delovnih skupin v upravnih službah. Sledila je informacija o stanju Železarne v preteklih mesecih s poudarkom za mesec september. Poleg tega je bil obravnavan tudi akcijski program sekretariata in omenjene točke, ki še niso bile realizirane. Vodja delovne skupine je še povedal, da so bili na zadnji seji delavskega sveta Železarne sprejeti samoupravni akti: pravilnik o delovnih razmerjih z vsemi spremembami in dopolnitvami, poslovnik o delu samoupravnih organov, razen tega pa še spremembe in dopolnitve statuta železarne Jesenice. Na isti seji so bila podana tudi pojasnila v zvezi z ustavnimi dopolnili ustave SRS.

Samoupravni organi v preteklem tednu

14. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance, dipl. inž. Janez Komel je sklical 14. sejo odbora v četrtek, 14. oktobra 1971 in je za dnevni red predlagal: pregled sklepov prejšnje seje, mesečno poročilo direktorja za proizvodnjo o proizvodnji v septembru, poročilo o uspehih proizvodnje v I. dekadi oktobra in razno.

Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni. V zvezi z izvrševanjem sklepov ostalih sej pa so sklenili, da naj jim v bodoče sektor za ekonomiko dostavlja mesečno poročilo zalag gotovih izdelkov, polizdelkov in surovin za vse najvažnejše materiale. V mesečno analizo finančnega rezultata je treba vključiti še podatke o stanju dolžnikov in upnikov ter podatke o stanju obresti in zamudnih obrestih. Prav tako so želeli, da direktor za proizvodnjo v bodoče v svoje poročilo vključi tudi kratko poročilo o proizvodnji najpomembnejših proizvodov po posameznih obratih kot je na primer patentirana žica, konstrukcijska in kotlovska pločevina in podobno.

S proizvodnjo v septembru niso bili zadovoljni, saj je bi-

la skupna proizvodnja dosežena le 94,2%, blagovna 95,3% odstotka, odprava pa 95,4%. Ugotovili so, da je bil vzrok za takšno proizvodnjo predvsem okvara v valjarni žice, zaradi katere so izgubili 4 dnevno proizvodnjo. Poleg tega so se pojavile težave tudi v asortimentu tako v valjarni 2400, jeklovleku kot v oblikovalnici profilov na Beli. Dobri rezultati so v minulem mesecu doseženi le na plavžu, v martinarni in v predelovalnih obratih. Ugotovili so tudi, da nikakor ne more steči proizvodnja varilnega praška in zaradi tega zaostaja tudi proizvodnja varilne žice, ki je tesno povezana s proizvodnjo praška. Zato so naročili tehničnemu in direktorju za proizvodnjo, da čimprej odstranijo pomanjkljivosti pri napravah oziroma teh-

nološke težave v sami proizvodnji praška. V zvezi s tem so še sklenili, da bo v bodoče treba vsak agregat čimprej tehnološko osvojiti tudi zaradi tega, da bi se agregat lahko čimprej vključil v poslovne knjige Železarne in se kolavdiral.

V nadaljevanju seje so obravnavali uspehe proizvodnje v I. dekadi oktobra, ki pa tudi ni zadovoljiva, zlasti ne odprava, ki je dosežena le 77%. Skupna proizvodnja je dosežena 94,5%, blagovna pa 92,2%. Vzrok za takšno stanje je predvsem v tem, da je imela ta dekada le 7 delovnih dni, da so imeli v elektro jeklarni zastoj zaradi cektrod in občasne redukcije električnega toka, da so bili pogosto v okvari stroji za hladno oblikovanje profilov, da imajo na lahkkih progah in v valjarni 2400 večje količine pripravljene za prevzem, da je v jeklovleku povečana medfazna proizvodnja in drobnejši dimenzijski asortiment in da so v hladni valjarni forsirali proizvodnjo zaostankov iz minulih mesecev.

Delo je sicer težko,...

(Nadalj. s 1. str.)

surovin oziroma starega železa, sredstev za proizvodnjo, to je od vlagalnih strojev in drugih naprav in seveda od delovne sile. Vse te osnovne delovne pogoje pa spremija vrsta težav in nevšečnosti. Vzdržnost peči je slaba zaradi slabe kakovosti ognje-vzdržne opeke, Vatrostalna kasni s svojimi remonty, tako da ne moremo vključevati nove peči v proizvodnjo po planu. Pri šestih pečeh, od katerih obratujejo štiri, bi morala biti vedno ena pripravljena v takojšnjo vključitev v obratovanje, tako pa se nam zgodi, da zaradi iztrošenosti ene peči in ker rezervna še ni pripravljena za obratovanje, obratujemo samo s tremi pečmi. Po akcijskem programu bi morali glede na različno zmogljivost peči dosegati povprečno šaržo 63 ton, kar pa ravno zaradi zakasnevanja remontov ne dosegamo. Zelo pomemben element je tudi kakovost starega železa. Slabo staro železo podaljšuje vlagalne čase in trajanje šarž, večkrat pa ravno zaradi izredno slabega vložka ne dosegamo predpisanih kakovosti. To pa tudi bistveno vpliva na proizvodne stroške, kajti krajši je čas od zalaganja do šarže, manjša je poraba mazuta. Večjo porabo povzročata tudi na primer čakanje na vložek, ker peč pač mora biti ogrevana. Večkrat se tudi zgodi, da ni kisika, namesto da bi imeli osem atmosfer. imamo samo tri in ne moremo forsirati proizvodnje. To spet vpliva na daljše šaržne čase in na večjo porabo mazuta. Nič manj pomemben element pri doseganju boljših ali slabših proizvodnih rezultatov so tudi kadri. Znano je, da je pri nas fluktuacija izredno velika in komaj delavca naučiš, že odide, ponavadi z izgovorom, da so za tako težko delo prenizki osebni dohodki. Teh stvari nisem omenjal zato, da bi karkoli opravičeval, temveč predvsem zato, da bi sodelavci in ostali bralci vedeli koliko vsemogočih elementov poleg našega dela, lahko vpliva na boljše ali slabše proizvodne rezultate martinarne.

UREDNIŠTVO: Zanimivo bi bilo tudi vaše mnenje o današnjih delovnih pogojih v martinarni z ozirom na leta nazaj, ko ste vi začeli delati v martinarni.

AVGUST VISTER: Mirno lahko rečem, da so se de-

lovni pogoji zlasti v livni jami zelo, zelo izboljšali. Danes v livni jami delamo tako kot se v svetu dela. O tem kar danes imamo v livni jami, smo pred 20 in več leti samo še sanjali. Tudi pri pečeh se je marsikaj spremenilo na bolje, vendar pa še nismo izboljšali vsega kar bi še lahko in kar bi morali. Pri pečeh je zaposlenih neprimerno manj ljudi kot včasih. Nekaj stvari pa bi lahko še mehahnizirali, čeprav vemo da so to stare naprave in da je vsepovsod polno ozkih grl in da je to stara gradnja, ki jo ni mogoče brez večjih posegov spremeniti. V vseh pogledih pa lahko rečem, da so se delovni pogoji po osvoboditvi bistveno izboljšali.

UREDNIŠTVO: Kljub vsem težavam, ki ste jih navajali pas te dosegli nekaj lepih proizvodnih rezultatov. V prvih devetih mesecih ste izpolnili 94,5% svojih planskih obveznosti, v posameznih mesecih pa ste se planskim obveznostim še bolj približali. Razen tega ste na primer v septembru dosegli najnižjo porabo mazuta. Ker je bilo že govora o negativnih vzrokih, bi nas seveda zanimali tudi pozitivni faktorji, ki vplivajo na dobre proizvodne rezultate.

AVGUST VISTER: Najboljše uspehe smo dosegli v tako imenovanih »naših mesecih«, to je pomladi in jeseni, ko so vremenski pogoji najboljše za delo v martinarni. Dobri proizvodni uspehi so pravzaprav odvisni od vsega delovnega kolektiva, vendar pa imajo pri tem največji delež izredno prizadevni sodelavci na ključnih delovnih mestih, vključno z obratovstvom. To so delavci z daljšim delovnim stažem, ki so resnično mojstri svojega dela in ki s svojim zgledom in pridnostjo potegnejo za seboj tudi mlajše, ki se, kot sem že dejal, zelo pogosto menjajo. Pri tem moramo vedeti, da se je struktura zaposlenih v martinarni zelo spremenila in da v naš kolektiv prihajajo mladi ljudje včasih brez delovnih navad, da jih je treba tega še naučiti, kar pa pri nas praktično traja nepretrgoma. Takega bremena so seveda zmorni le ljudje, ki so z martinarno prirasli in ki so večji svojega dela. Včasih se je martinarski poklic, ki je po svoje izredno lep, predajal iz roda v rod. Zase na primer vem, če bi se moral še enkrat odločiti,

da bi se ponovno odločil za ta poklic, čeprav sem začel na najnižjem delovnem mestu.

UREDNIŠTVO: Zanima nas tudi vaše mnenje, kot po delovnem stažu starejšega člana kolektiva, kako gledate na poslovno preorientacijo Železarne.

AVGUST VISTER: Včasih smo na Jesenicah mislili, da samo mi znamo taliti in valjati jeklo, da so nas zaradi modernejših naprav marsikje v Jugoslaviji že prehiteli. Seveda mi v tem pogledu zaradi zastarelosti naprav zaostajamo. Mislim, da je zelo prav, da se preusmerjamo na čim višjo predelavo lastnega jekla, ker le s tem lahko konkuriramo na trgu, medtem ko s samim surovim jeklom iz omenjenih vzrokov in zaradi oddaljenosti surovinske baze najbrž ne moremo. Včasih je bilo to drugače, ko smo bili sami v Jugoslaviji. Zamisel o čimvišji predelavi lastnega jekla je zelo pozitivna in se popolnoma strinjam s tem.

UREDNIŠTVO: Z ozirom na to, da se trenutno razpravlja v Železarni o spremenjenem sistemu nagrajevanja, nas zanima kaj menite o sedanji stimulaciji delavcev v martinarni.

AVGUST VISTER: Moram reči, da se je situacija precej popravila pa vendar je po moji presoji z ozirom na težino in odgovornost dela, stimulacija še prenizka. Prepričan sem, da bi bila fluktuacija precej manjša, proizvodni uspehi pa še boljši, če bi izboljšali nagrajevanje. Pri nas je precej delavcev z velikimi družinami in marsikateri nima zagotovljenega najnižjega življenjskega standarda. Seveda je to tudi posledica velikega razkoraka med naraščanjem cen in nivojem osebnih dohodkov. Čim manj bi bilo v tem pogledu negodovanja, boljše bi bilo razpoloženje delavcev in še boljše bi bili proizvodni rezultati.

10. seja predsedstva tovarniškega odbora sindikata Železarne

Na seji, ki je bila v četrtek 14. 10., so obravnavali spremembe pravil koordinacijskega odbora sindikata ZPSŽ. Povzemamo nekaj podatkov iz predlaganih dopolnitev in sprememb. Namesto sedanjega izvršnega odbora predlagajo ustanovitev koordinacijskega odbora, ki naj bi štel deset članov. V koordinacijskem odboru bi bila zastopana po dva delegata iz vsake tovarne, ki naj bi jih izvolili tovarniški odbori, delegat direktorije ZPSŽ, ostali trije člani koordinacijskega odbora pa bi bili po svoji funkciji vsakokratni predsedniki tovarniških odborov. Razen tega je predlagan nov način obravnave specifičnih problemov iz posameznega področja delovanja ZPSŽ. V takih primerih naj bi koordinacijski odbor sindikata

Matična evidenca zavarovalne dobe in osebnega dohodka

Skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji mora po določbah 9. poglavja temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po uredbi o matični evidenci o zavarovancih in upokojenih organizirati matično evidenco zavarovancev, ki bo vsebovala vse podatke o zavarovancu, ki so potrebni za ugotavljanje pravice do dajatev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, za odmero višine teh dajatev (pokojnine itd.).

Služila bo tudi za ugotavljanje bodočih obvez oziroma stroškov skladov pokojninskega in invalidskega zavarovanja in za ugotavljanje višine nadomestil, ki jih skladi prejema iz proračuna itd.

Organizacije so obvezane, po uredbi o matični evidenci, vložiti prijave vseh zavarovancev skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja SR Slovenije do 31. 12. 1971 in sicer do imenovanega roka za vse zavarovance, ki so bili v rednem delovnem razmerju 30. 9. 1971.

Organizacije morajo tudi ugotoviti zavarovalno dobo in osebne dohodke, ki so podlaga za ugotovitev pokojninske osnove za vsakega delavca posebej za prejšnje kole-darsko leto. Sedaj za leto 1970.

Organizacija pa mora dati delavcu pismeno obvestilo o ugotovljenem osebnem dohodku in ugotovljeni zavarovalni dobi za prejšnje kole-darsko leto.

Zavarovanec, ki ni zadovoljen z ugotovljenim osebnim dohodkom in z ugotovljeno zavarovalno dobo, ima v 15 dneh od prejema obvestila, pravico zahtevati od organizacije naj mu izda o ugotovljenem osebnem dohodku in ugotovljeni zavarovalni dobi oziroma obdobjih pokojninske dobe odločbo.

To odločbo mora dajalec obvestila izdati v 15 dneh od prejema zahteve.

Zoper odločbo o ugotovljenem osebnem dohodku in ugotovljeni zavarovalni dobi, ki jo izda organizacija ali organ ima zavarovanec v 15 dneh od vročitve pravico ugovora pra organu, pristojnem po statutu organizacije oziroma po ustreznem splošnem aktu organa. Organ pri katerem je vložen ugovor, mora o njem odločiti v 15 dneh od vložitve. Odločba izdana o ugovoru je dokončna.

Če dajalec obvestila na zavarovančeva zahteva ne izda v predpisanem roku odločbe ima zavarovanec pravico do ugovora, kot da bi bila odločba izdana. Če pristojni organ ne odloči o predpisanem roku ugovor zoper odločbo oziroma, če ne izda v predpisanem roku odločbe o pritožbi, lahko začne zavarovanec upravni spor kot, da bi bila izdana dokončna odločba.

V Železarni bo tekel postopek za izpolnitev prijav za matično evidenco invalidsko in pokojninskega zavarovanja v drugi polovici oktobra in v mesecu novembru.

V tem času bodo vsi delavci, ki so zaposleni v Železarni v preteklem letu in so bili v delovnem razmerju 30. 9. 1970. Na tem prikazu bo vsak potrdil s svojim podpisom, da se s prikazanim osebnim dohodkom in zavarovalno dobo strinja.

Pri osebnem dohodku bi opozoril na to, da se v osnovno za pokojnino šteje samo dohodek, ki ga je vsak prejel za delo v rednem delovnem času.

Obvestila o osebnem dohodku in zavarovalni dobi bodo v navedenem obdobju na vpogled v obratnih pisarnah po delovnih enotah, ki bodo same organizirale delo tako, da bo čim hitreje potekalo. V primeru, da bi se kdo ne strinjal s prikazanim osebnim dohodkom in zavarovalno dobo, ima pravico da v 15 dneh zahteva odločbo, ki jo izda kadrovski sektor. Na to odločbo pa se v roku 15 dni lahko pritoži na komisijo za pritožbe v tovarni, ki pa mora v svoji odločitvi izdati odločbo v 15. dneh, ki pa je dokončna.

Tine Žen

2. seja komisije za delo s sindikalnimi opbori

15. oktobra je bila 2. seja komisije za delo s sindikalnimi odbori pri TO OO sindikata Železarne. Na seji so sestavili delovni načrt na osnovi sprejetega gradiva o formiranju koordinacijskih odborov sindikata na nivoju delovnih enot. Člani komisije k omenjenemu gradivu niso imeli bistvenih pripomb.

Sprejet je bil sklep, da se sestanejo predsedniki sindikalnih odborov v delovnih enotah skupaj s predsednikom in člani komisije za delo s sindikalnimi odbori pri TO OO sindikata Železarne. Dogovorili naj bi se o nalogah, ki jih bo treba izpeljati pri ustanavljanju koordinacijskih odborov sindikata v DE.

Odgovori govorijo

Stiriinpetdesetim inženirjem in tehnikom, zaposlenim v Železarni, smo postavili šest vprašanj. Anonimno seveda in ob posebni priliki.

Prilika ni bila anonimna. Ta mala anketa je bila izpolnjena na dan strokovne ekskurzije DRUŠTVA INŽENIRJEV IN TEHNIKOV na zagrebški jesenski sejem.

Izpolnitev ankete je bila obvezna. Oddanih listov je bilo 34 ali 63 %.

Od tu dalje si dovoljujem komentirati rezultate. 37% anonimnih udeležencev ni hotelo sodelovati. Kaj če bi rekli, da tudi na delu v Železarni 37% strokovnih ljudi ne odgovorno dela? Za trditev ni dokaza, asociacija pa je in to upravičena. Poglejmo vprašanja in odgovore:

Vprašanje:

Kateri stroj ali naprava je napravila na vas največji vtis? Odgovore razvrščamo po številčnosti, da bo preglednejše:

- 1.1 7 odgovorov: — konvertorska jeklarne SSSR
- 1.2 5 odgovorov: — cestni transporterji
- 1.3 5 odgovorov: — obdelovalni stroji »PRVOMAJSKA«
- 1.4 5 odgovorov: — satelit v paviljonu SSSR
- 1.5 4 odgovori: — oprema Energoinvesta
- 1.6 8 različnih odgovorov.

Gotovo je, da na odgovore v veliki meri vpliva kvalifikacijska struktura udeležencev, vendar ne gre prezreti občudovanja, ki ga je bila deležna maketa konvertorske jeklarne v paviljonu SSSR.

Vprašanje:

Kateri tehnološki postopek ali napravo zanj bi priporočili, da Železarna kupi?

- 2.1 11 anket brez odgovora
- 2.2 3 odgovori: — dozirne silose s tehnicami za jeklarne
- 2.3 Ostali odgovori so različni, navajam nekaj zanimivejših:
 - konvertor
 - rezervne dele za obstoječe stroje
 - Senzimir valjni stroj
 - stroja za brušenje krožnih žag
 - transporter za apnec iz kamnoloma do nove aglomeracije
 - tekoči trak za proizvodnjo palet
 - konti liv
 - viličarje

— novo valjarno žice take firme kot se spodobi.

Skupnost odgovorov na to vprašanje kaže na nezainteresiranost za tehnični razvoj proizvodnih naprav.

Vprašanje:

Navedite primer dobre organizacije in kje v Železarni bi ga lahko uporabili?

3.1 20 anket brez odgovora ali s pripombo, da ni primerov, ki bi jih lahko uporabili v Železarni.

3.2 6 odgovorov: — poučevanje kadrov po ameriškem sistemu

3.3 Ostalih osem različnih odgovorov kaže na to, da vprašani niso razumeli vprašanja. Poduk za kadroviski sektor: Odpreti vrata za študij na Višji šoli za organizacijo dela. Izgleda, da bi kazalo v Železarni objaviti odgovor na vprašanje: »Kaj je organizacija dela?«. Te besede imamo pogosto na jeziku, ker se zde imenitne in sodobne. **Dober odgovor DIT nagraduje s 50.— N din.**

Vprašanje:

Navedite tehnološki postopek ali samo fazo dela, ki je po vašem mnenju v Železarni najbolj zastarela?

Strokovna kritičnost še ni zamrla. Prav vsi so na to vprašanje dali odgovor.

- Vse odgovore navajamo:
- proizvodnja jekla v SM pečeh
 - priprava vložka za jeklarne
 - transport medfazni v šamotarni
 - medfazni transport v obratih
 - proizvodnja nerjavnih trakov
 - zbiranje tehničnih podatkov in evidenca
 - izvlačanje cagljav iz strojne peči II
 - delo pri zakladanju normalizirane peči na Javorniku II
 - profilne valjarne v celoti

- ročno delo v jeklolivarni
- gospodarstvo z žindro in metalurškimi odpadki
- opremljenost vzdrževalcev

- ročno adjustiranje v elektrodnem obratu
- brušenje žag
- brušenje jekla v brusilnici

- organizacija prehranjevanja delavcev med delovnim časom
- HOP Bela
- kontrola tehnoloških postopkov

- red in čistoča
- ročno pisanje podatkov na valjance.

Seznam je dovolj dolg. V teh odgovorih se zrcali vsa zastarelost naše proizvodnje. Lahko bi rekli tudi drugače: »Zaostali smo za razvojem časa.« Brskal sem po srednjeročnem razvojnem programu za obdobje 1971—1975 leta. Ne obljublja veliko, sicer pa, ali naj bo »red in čistoča« v razvojnem programu? In če tako vprašamo za vsako pripombo, lahko ugotovimo, da pravzaprav za dobro polovico teh ni potreben razvojni srednjeročni program.

Če bo ta anketa pripomogla k rešitvi vsaj enega od nakananih problemov, potem je svoj namen dosegla.

NM

Valjanje predtrakov za štekel prek kvarto ogrodja na blumingu

V mesecu oktobru je bilo ob zakuritvi potisne peči izvršeno testiranje kvarto ogrodja. Poleg začetnih poskusov valjanja mehkih kvalitet, smo uspeli izvaljati tudi zahtevnejše kvalitete kot sta Č 3160 in Č 4970. Valjanje prek kvarto ogrodja je popolnoma uspelo, tako, da je tudi valjanje predtrakov na štekle pokazalo, da moramo tudi v bodoče zahtevnejše kvalitete valjati samo prek potisne peči in kvarto ogrodja.

Perspektivni plan naše železarnarne predvideva z graditvijo nove hladne valjarne povečanje proizvodnje nerjavnih in elektro kvalitet ter globokega vleka. Če hočemo zadostiti čedalje ostrejšim kvalitnim in dimenzijskim zahtevam, moramo nujno predhodno osvojiti novo tehnološko pot valjanja prek štekle. Dosedanji način direktnega valjanja iz bloka v trak, absolutno ne garantira ustrezne kvalitete vložka, za zahtevnejši kvalitetni asortiment pa sploh ne pride v poštev.

Prvi začetki valjanja s kvarto ogrođjem segajo v leto 1967. Tedaj so bili slabi ogreti še v globinskih pečeh. Valjanje ni uspelo predvsem zaradi neenakomernosti posade in nepoznavanje tehnologije valjanja prek kvarto ogrođja. Prvemu testiranju je sledil daljši odmor, ker je bilo pred ponovno vgraditvijo kvarto ogrođja potrebno usposobiti krčilno ogrođje, brez katerega je valjanje predtrakov nemogoče.

Krčilno ogrođje je bilo popolnoma usposobljeno šele v začetku letošnjega leta, s čemer je bila dana možnost ponovnega valjanja prek kvarto ogrođja. V mesecu maju, ko smo ponovno zakurili potisno peč je bilo vgrajeno kvarto ogrođje. Pri samem valjanju pa so se pokazale določene pomanjkljivosti tako, da valjanje ni prineslo pričakovane uspeha.

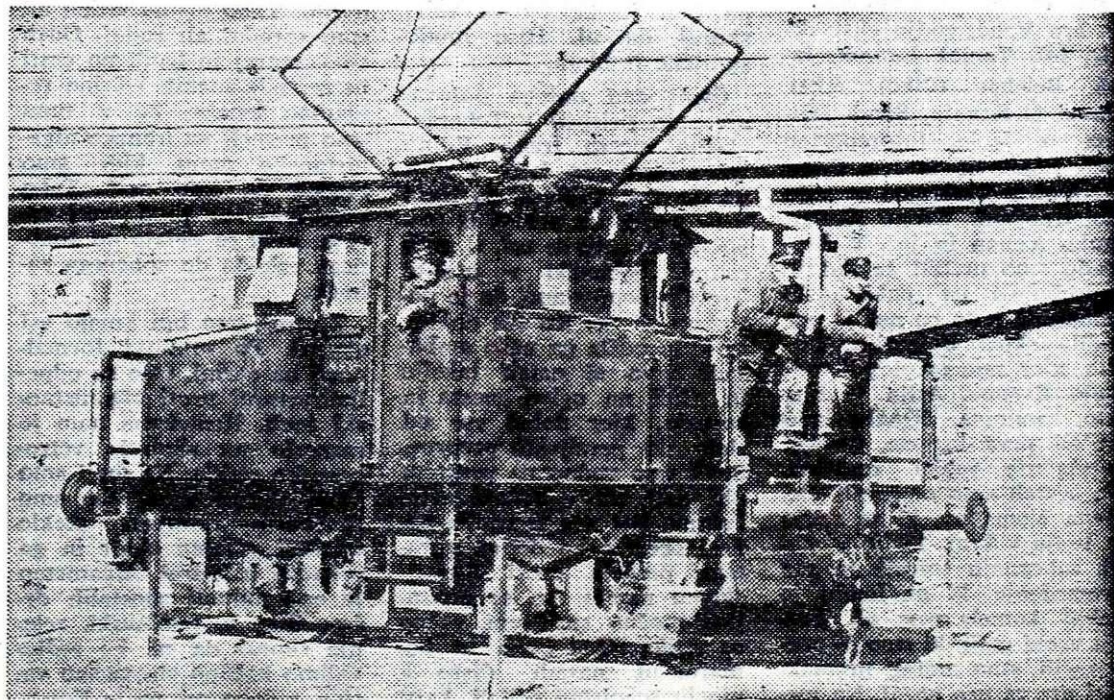
Ugotovljeno je bilo, da pri nastavljanju valjev nastopajo

razlike med pogonsko in operativno stranjo v taki meri, da je bilo normalno valjanje nemogoče. Druga večja ovira je bilo lezenje manipulatorjev izven centra med valjanjem. Poleg tega je bila ugotovljena konstrukcijska napaka na stikalih nastavne naprave.

Napake so se lahko odstranjevale samo ob rednih desetdnevnihih remontih na blumingu, kar je bilo izredno zamudno. Velikokrat so popravila na kvarto napravili izostala vsled preobširnih tekočih popravil na blumingu. Vzdrževalcem je uspelo usposobiti kvarto napravo koncem meseca septembra. Pri poizkusni vgraditvi je kvarto naprava brezhibno delovala. Edina pomanjkljivost so še relativno dolgi časi menjav duo — kvarto — duo, ki pa so bili zaradi prizadevnosti vzdrževalcev od menjave do menjave krajši. Potrebno bo vložiti še mnogo truda in vzgojiti posebne ekipe, ki bodo sposobne izvršiti menjave v čimkrajšem času.

Sedaj, ko je valjanje prek kvarto ogrođja pokazalo prve pozitivne rezultate, bo potrebno pričeti z načrtnim osvajanjem valjanja kvalitnih jekel, katerih do sedaj na štekle nismo uspeli izvaljati prek duo ogrođja. Pogoji za uspešno valjanje na štekle je zadostna temperatura in dimenzijsko ustrezen predtrak iz bluminga. Vsem tem pogojem, pa lahko zadostimo samo z valjanjem prek kvarto ogrođja.

Inž. Janko Perne

Premikalno osebje na električni lokomotivi na Javorniku

Nikamor nista šli tisti dan, ko so na Jesenice vkorakali Italijani. Molče sta sedeli ob oknu in zrlili predse. Zunaj pa je sijalo sonce in samotna češnja onstran ceste se je razcvetela, čeprav smo bili šele enajstega aprila. Zgodaj, mnogo prezgodaj za te kraje, se je letos razcvetela pomlad, in vendar je v srcu nista čutili.

Se pred tednom bi se razveselili češnjevega cvetja, ki ju je spominjalo na kraje, kjer sta bili doma. Še pred tednom bi se razveselili zgodnje pomladi in hrepenenje bi ju poneslo tja doli na jug skozi ozko, ostro med hribe vrezano Baško grapo, mimo Svete Lucije in tesno na skalne bregove Soče prilepljenega Kanala, čez visoko na zelenkasto sinjim pasom najlepše slovenske reke razpeti solkanški most tja do sončne Gorice, ki v resnici zasluži ta olepševalni pridevek.

Še pred tednom bi misli z otožnim hrepenenjem zabožale Podgoro in cvetoča Brda onstran, zdrsele ob robu v sinjino neba izgubljene Furlanije, se napotile preko Standreža v črno, s kraškim grmičevjem poraslo pobočje Svetega Mihaela, zabožale okamele rane Doberdobske planote vse do gladine Jadranskega morja nekje med Trstom in Tržičem, se vzpele čez sivi Kras prek Opatjega

sela in Mirna v svežo zeleno Vipavske doline in se znova strnile v Gorici, kakor se strne kri, krožeča po žilah, v utrip srca... In utrnila bi se solza hrepenenja za izgubljenim domom, ki sta ga morali kmalu za prvima sestrama in bratom zapustiti tudi sami.

Tudi zdaj sta mislili na dom. Vendar ne tako, kakor sta mislili nanj druge pomladi. Mislili sta na mamó, ki je samotna doma morala te dni prav gotovo trpeti, in mislili sta na Zorka, na brata, ki je že deset let trpel v rimskih ječah in jih bo moral še pet, samo zato, ker je bil Slovenec, zaveden Slovenec...

Petnajst let ječel! Ubogi Zorko... Kdo ve, če bo zdržal telesno šibak in bolehen, kakor je bil. Kdo ve, če ga prav sedanji dogodki, ko fašizem triumfira po Evropi, ne bodo popolnoma strli in ga uničili.

— Triumf fašizma?

Ta misel se jima upira. V srcih nočeta priznati zmago slavja fašističnega pohoda. Globoko v sebi sta verovali in bili prepričani, da svet, kakršenkoli svet, zgrajen na krivici, nasilju in zločinih ne more večno triumfirati nad svobodo, človečnostjo in pravico. Vsakemu nasilju je pisan konec in zmagala bo pravičnost, zmagala bo človeč-

Miha Klinar ČEŠNJE 1. ONSTRAN CESTE

nost in zmagala bo svoboda. Dobro bo premagalo zlo, saj bi triumf zla pomenil konec človeškega in s tem tudi človeštva.

Tako sta mislili že leta. Že leta sta tako verovali. Verovali od dne, ko sta se prvič srečali s krivico in nasiljem. Zlo krivice in nasilja pa sta spoznali že kot otroka. Že v šoli! Zgodaj, mnogo prezgodaj sta občutili to zlo in njuno otroštvo je bila usoda otrok majhnega zatiranega naroda, ki so ga hoteli uničiti.

— Schiavi! Sužnji! — so v šoli nad njimi kričali učitelji.

In če se, nedorasli otroci, še niso zavedali pečata, ki so jim ga že v šoli dali, so ta pečat občutili kasneje. Pot do kruha jim je bila zaprta, kajti fašisti niso vpraševali, ali si delavec ali si izobraženec, vpraševali so, ali si Italijan

ali si Slovenec. In če zaradi ljubezni do jezika, ki ti ga je položila v srce mati, nisi mogel biti Italijan, si lahko dal domu slovo, če te dom ni mogel preživljati, če nisi imel zemlje in si imel samo svoje delo in znanje.

Tudi njima — Andi in Veri — ta usoda ni prizanesla. Zdaj sta že dolgo vrsto let tu, v sivi jeseniški dolini, ki jima je dala kakor mnogim nov dom in kruh. Anda, starejša in komaj za spoznanje večja od sestre, že enajsto leto, Vera, mlajša, šesto leto... Domov ne smeta niti na obisk; zaradi pobega bi ju zaprli. Zato ju domov lahko poneso le misli, hrepenenje in sanje, ki se kdaj pa kdaj v spanju tako živo prižgo, a se v jutru, ko je treba vstati in iti v pisarno, tako žalostno ugasnejo. In takrat se jima zazdi domovina kakor Kra-

ljev »Rapallo«. Nista ga videli v originalu. Le fotografijo sta videli. In še to je v podrobnostih zabil spomin in je od nje ostalo le to, kar ju je najbolj pretreslo: gola ležeča žena s trpečim obrazom in s prebodenimi rokami, nogami, naslikana z značilnimi ovalnimi Kraljevimi potezami tako pretresljivo, da se je človeku, ki jo je občutil, nehote boleče zarezala v srce.

Rapallo! V Rapallu so pred dvema desetletji odtrgali Pri-

III. jugoslovansko alpinistično odpravo v Hindukuš. SČETININ, inž. Tomaž JAMNIK, Ivo V. ZVONE KOFLER, Franc EKAR, Jan AZM

opreme za nadaljno pot, vsak dan smo imeli trening po zidovih hiše. Napisali smo vse pozdravne razglednice, za zabavo pa smo uganjali konjski šport. Prvič v življenju sem jahal in to debelo uro, tako da me je še nekaj dni kasneje bolela zadnjica, kajti konj ni bil počasen. Med tem so doktor, Mišo in Joco uredili vse formalnosti na pakistanski vladi. Spoznali smo tudi zveznega oficirja, katerega je dala vlada in bo z nami odšel naprej.

Ko so bile vse stvari za nadaljno pot urejene, pa je nastal problem aviona za prevoz iz Rawalpindija v Citral. Avion leti le trikrat tedensko in še to samo v lepem vremenu, katerega pa ni bilo. Tudi prvi polet je bil že zaseden. Tedaj nam je na pomoč priskočila Hidromontaža, tako da smo lahko naročili čarterski let. Vse je bilo zmenjeno za nedeljo, vseeno

Janez Brojan ISTOR-O-NAL - 7398 m III. EKSPEDICIJA V HINDUKUŠ

25. aprila smo se odpeljali s parkirnega prostora občinske skupščine Kranj, na dolgo pot v pogorje Hindukuša v Zahodnem Pakistanu. Naš cilj je bil Istor-o-nal (Konjska podkev).

Na pot nas je odšlo deset: dr. Ivo Valič, vodja ekspedicije, inž. Tomaž Jamnik, Istok Belehar (Čiko), Ekar Franci iz Kranja, Sandi Blažina iz Izole, fotoreporter Joco Žnidaršič in inž. Peter Ščetinin iz Ljubljane in trije Mojstrančani: Zvone Kofler, Janko Ažman in jaz. V Beogradu smo uredili še zadnje podrobnosti na pakistanski ambasadi, nato pa nas je pot vodila skozi Bolgarijo, Turčijo, kjer smo prestopili tudi mejo Evrope. Azija je bila zelo zanimiva. Kmalu smo srečali prve kamele, povsod prevladuje velika revščina. Ob cestah smo srečavali plemena Nomadov, ki se selijo iz kraja v kraj. Živijo v malih zakrpanih šotorih in vse premoženje, ki ga imajo je nekaj kamel, ovac ali koz. Na vsaki meji, ki smo jo prekoračili, smo morali premakniti ure za uro nazaj. Na mejah smo opravili hitro. Po

pripovedovanju drugih ekspedicij, so čakali tudi ves dan ali dva. Na turško iranski meji smo se srečali z Mariborčani, ki vozijo v Zahodni Pakistan razne elemente za veliki zemeljski jez in hidrocentralo, katere največji del bo naredila naša hidromontaža. V Iranu se začnejo velike peščene pustinje, le tu pa tam je kaka oaza, vode skoraj da ni. Hiše imajo zgrajene iz blata.

Osmi dan našega potovanja smo prispeli v Teheran, glavno mesto Irana. Edino večja mesta so lepa, v njih pa je tak promet, da imaš prav srečo, ko prideš iz mesta, če je avto še cel, ti pa s celimi bobenčki v ušesih. Trobijo neprestano, če je potrebno ali ne. Ko sta doktor in Mišo odšla na našo ambasado, smo si najeli taksije in odšli na ogled mesta in bazarja, kjer dobiš vse od zlata do perzijskih preprog. Spali smo vedno na prostem ob cesti, ali v kakem avtokampu. Pot nas je vodila naprej skozi ozko dolino goratega predela proti Kaspijskemu morju. Tu se pokrajina močno spremeni, začne se velika rižna polja in pomarančni nasadi. Čisto k morju se nismo peljali, kajti pred nami je bil 200 km dolg

odsek makedamske ceste. Več kot šest ur smo porabili za to. Cesta je bila ozka, zelo prometna, še več pa je bilo na njej prahu. Ko smo prišli zopet na asfalt, smo bili kot mlinarji. Na domjenem mestu pred Mashhadom, se s tovornjakom in spačkom nismo dobili, ker smo mi zapeljali na bencinsko črpalko v mesto. Tako nismo vedeli ali smo spredaj ali zadaj. Odšli smo naprej in lepili po cesti in cestnih znakih iskrine reklamne lepake. Že v temi smo prispeli na iransko afganistansko mejo, kjer smo zvedeli da smo prvi. Tako prespimo kar pred vrati carine, kajti tu delajo od sončnega vzhoda do sončnega zahoda.

Zjutraj smo bili kmalu vsi skupaj. Po ureditvi formalnosti na carini, smo se odpeljali naprej proti afganistanski meji. Nenadoma nam je razneslo na »katrci« vetrobransko steklo. Na meji smo imeli dovolj časa, da smo spačkovo rezervno steklo vgradili v lesen okvir in ga pritrdili h katrci. Afganistan je eno najbolj zaostalih držav. Svet je puščavski, zelenja skoraj da ni. Le redko vidimo kakšno siromašno vasico, mnogo več pa je Nomadov. Edino cesta je lepa, ker

so jo gradili Rusi in Amerikanci. Tu se začne ogromne ravnine, tudi po več sto kilometrov je cesta popolnoma ravna.

Po trinajstih dneh končno prispemo v Kabul. Tu smo ostali in se nasehili pri nekem umetnem jezeru. Vročina je še vedno znosna. Po dobrem počitku, smo tretji dan nadaljevali pot do Ravalpindija, glavnega mesta Zahodnega Pakistana. Vožnja je bila dokaj zanimiva. Tu je dežela Patanov, kateri ne priznavajo nobene oblasti, njihova oblast je le orožje, nosi ga vsak.

Prosta je trgovina hašiša, morfija, orožja itd. Popoldne končno prispemo v Islamabad, kakih petnajst kilometrov od Ravalpindija. Pakistan je ena redkih držav, v katerih se promet odvija po levi. Ambasado najdemo hitro. Bili so zelo prijazni in ustrežljivi. To noč smo prespali kar na dvorišču. Drugi dan pa so nas odpeljali na sedemdeset kilometrov oddaljeni Murre, kjer ima ambasada svojo rezidenco. Tu je bila res prava klima za nas, kajti soparna vročina v dolini, je bila neznosna. Murre leži na višini okrog 2500 m. Dneve bivanja na Murreju smo izkoristili za ureditev

mo od Slovenije.

Janes?
...
Vani koraki ju vzdrami-
jo razmišljanja.

fašistična milica! — za-
drži Ande, ki se je ob kora-
kih cesti nehote zagledala sko-
okno.

Čokolskega doma sem,
polici, ki se cepi od glavne
cesti proti vzhodu in teče s
prosvetric, je korakala četa
fašistov na svoj prvi obhod
posedenem mestu. Vera se
je skor otrok oklenila Ande,
ko se je pred desetimi
letki so fašisti aretirali
Zora, oklenila mame...

Je glejva, ne glejva...
— Avi kakor otrok in se
oklenila Ande.

Ma jo je objela in zaihte-
la, fašisti, ki jim je pred de-
set leti ubežala, so zdaj na
Jescah. Nista jih gledali,
le iz odprto okno so pro-
dir v sobo njihovi koraki
skraj z glasovi otrok, ki so

se nehali poditi pod oknom.

Ob obeh straneh ceste, z
orožjem, pripravljenim na
strel, so se v dveh kolonah
pomikali fašisti. Nekateri so
šli tesno ob plotu, ki je ločil
delavske vrtove od ceste, ka-
kor da bi se bali nenadnega
napada. Prvi so se že bližali
Kobalovi gostilni, nad katero
sta stanovali Ande in Vera in
ki je z zahodnim pročeljem
zapirala ulico in jo cepila
v obliki na glavo postavljene
črke T. Od gostilne se
je proti tovarni odpirala De-
lavška ulica, levo, ob južnem
pročelju, pa je drsela rahlo
navzdol ravna in strnjena
Obrtniška ulica s starimi pri-
tličnimi in redkimi enonad-
stropnimi hišami. Gruča de-
lavskih otrok iz teh ulic je
brezbrižno in s posmehom
opazovala fašistično milico.
Otroke je zabavala bojzljivi-
vost, s katero so se fašisti po-
mikali naprej.

(Se nadaljuje)

no odpo v Hindukuš so sestavljali: Sandi BLAŽINA, inž. Peter
NIK, Olvo VALIČ — vodja, Janez BROJAN, Iztok BELEHAR,
R, Jan AZMAN in Joco ŽNIDERSIČ

pa bilo še vse postavljeno
na pokcu, kajti če se bomo
dvignili in avion ne bo mo-
gel pristati, je šel denar po
vod.

... smo spali dokaj ne-
miro, kajti dan odhoda je
prej nam. Ze ob osmi uri
zjutraj, smo zapustili rezi-
depo naše ambasade in se
po kivi cesti spustili nazaj v
Iskhabad. Pred ambasado
smo parkirali avtomobile in
se okrog dvanajste ure od-
pravili na letališče v Rewal-
pi. V restavraciji smo po-
pili nekaj sevenapa. Na leta-
lišču pred vhomom na avion
so nas strogo pregledali z
računapravo. Okrog enih
desetih mali dvokrilni avion
z dvigati proti nebu. Z
avionom so potovali poleg
našega našega ambasador in
nivo belzijski in italijan-
skrijatelj. Kmalu po vzletu
so nam servirali kosilo, ki je
bilo odlično. Vožnja je bila
vsopolj zanimiva. Na desni

strani so se v nebo dvigali
najvišji vrhovi Karakoruma.
Velika škoda, da nismo smeli
vsega tega posneti na naše
filmske trakove. Le tu in tam
se nam je posrečilo »škloc-
niti«, kajti naš zveznik nas
je imel na »muhi« vseskozi.
Po dobri uri leta se je avion
začel strmo spuščati v ozko
dolino Chitrala. Na produ
reke Mastuj je zgrajena tri
kilometre dolga asfaltna pi-
sta, na kateri smo pristali.
Med tem ko so iztovarjali
našo prtljago, ki je ni bilo
malo, se je ambasador s ko-
legi odpeljal na kratek izlet
v samo mesto Chitral. To je
bila včasih kraljevina. Šele
nekaj let nazaj je država ne-
prizna več. Po polurnem po-
stanku se je avion zopet dvig-
nil in odletel v isti smeri,
kot smo prileteli sem, kajti
tu je konec doline in lahko
vzleteli in prileteli samo z ene
smeri.

(Se nadaljuje)

»Stran, pusti me, pusti me!« je kričal in divjal
ko blažen. Pometal je raz sebe vso odejo, se dvignil
pokonci in se pognal proti mizi. Obe roki je stezal
v okno, odkoder se je videlo k Belcjanu, široko
razprli oči in nato pričel trepetati. Mana in dekla
sta priskočili in ujeli očeta, ki je omahnil vznak, in
ga položili nezavestnega v posteljo. Toda še preden
je pritekel zdravnik, ki so poslali ponj, se je zdrzil
iz omedlevice, odklonil vsako preiskovanje po zdrav-
niku, zapodil vse iz hiše, se naslonil nazaj v blazine
in ostal zamišljen, da ni upal k njemu nihče.

Tako je ostal do jutra. Ko pa je zjutraj prišla
Mana, ki je vso noč prebila na pragu pred vrati v
sobo, kjer se ji je zdelo molčanje sumljivo, je videla
očeta, ležečega in z glavo zaritega v blazino. Njegovo
izmučeno, razbolelo telo je stresalo divje ihtenje,
ki je prehajalo v glasen jok. Čez čas se je ihtenje
sprevrlo v krik Stari Vršan je divjal in jokal v
bolečini vse dopoldne. Ko pa je odzvonilo poldne,
se je nakrat umiril in zaspal.

Tako je spal vse popoldne in dolgo v večer. Sem-
tertja ga je streslo v spanju pridušeno ihtenje, sicer
pa je spal spokojno in Mana, ki je stopila vsak tre-
nutek v sobo in pogledala po očetu, je odhajala z
novo skrbjo, kaj bo, če se oče ne prebudi iz spanja.
Potolažila sta jo župnik in zdravnik, ki sta pozno
popoldne tistega dne prišla v Podsmrečje, da po-
gledata po Vršanu in Lizi, ki je tudi skoro umirala
v bolečini.

Ali pozno zvečer se je stari zbudil. Legel je vznak
in se zastrmel v strop. Prišla je Mana in ga povpra-
šala, ali česa želi. Odkimal je. Sedla je k peči ra-
klop in vzela v roke pletivo. Tedaj se je obrnil oče
k njej:

»Mana, pojdi spat, trudna si.«

Slavko Savinšek

Geče

(17)

Dekle ni ubogalo, ostalo je ob peči, češ, da ni
zaspana in da se mudi za delo. Presedela je tako
pozno v noč, ko jo je oče nagnal vnoči v posteljo,
najprej mirno, ko pa ni slušala, ostreje. Da bi mu
ustregla, je odšla, legla v kamro, a pustila vrata od-
prta, da je lahko slišala vsak najmanjši očetov pre-
mik. Ali bolnik se ni ganil do jutra. Večkrat je Ma-
na, ki jo je skrbel očetov mir, prišla po prstih po-
gledat, kaj je z očetom, a vedno jo je pogledal tako
ostro, da je takoj odšla. Ni pa zatisnila oči vso noč,
v vedni skrbi, da bi se očetu ne pripetilo kaj huj-
šega.

Drugi dan je oče užil nekaj mleka. Takoj zjutraj
je velel Mani, naj zagrne prednja okna, češ, da ga
slepi svetloba. V tem polmraku je ostal ves dan, ne
da bi spregovoril besedico, ne da bi se kam ozrl. Ne-
premično je pol sedel, pol ležal in strmел predse
in molčal s stisnjenimi ustnicami.

Zvečer je zopet sedla Mana s pletenjem k peči,
ko jo je oče nakrat vprašal:

»Si že kropila?«

»Sem, davi.«

Obmolnil in zastrmel je zopet predse. Čez dolgo
je vprašal:

»Lepo leži?«

»Ves v rožah. In vence so mu celo iz Borovca in
Loga prinesli.«

Spet se je zamislil. Pa je nakrat svoje misli glas-
no nadaljeval z vprašanjem:

»Se je kaj spremenil?«

»Kakor bi spal, je. Celu malo šmehlja se,« je od-
govorila Mana.

Molčala sta zopet. Mano je zmagal spanec in gla-
va ji je omahnila na prsi. Stari je opazil in ji dejal:

»Mana, pojdi v posteljo.«

»Saj bom šla; še nisem zaspana.«

»Ubogaj in leži!« ji je prigovarjal, ne da bi pre-
več silil.

Res je Mana slušala in je odšla. Zopet je pustila
vrata odprta, da bi slišala, če bi oče kaj želel Ne-

kaj časa, takole-do polnoči, je št. parkrat prišla
pogledat po očetu, potem pa jo je zmagal spanec,
ubožico, ki že tri noči ni zatisnila oči, in trdo je
zaspala.

Stari Vršan je sedel negibno v postelji in poslu-
šal dihanje hčerino v kamri. Ko je čutil, da je
dekle zaspalo, je tiho zlezal iz postelje in s težavo
poiskal zakmašno obleko, vzel palico, prislonjeno v
kot pri peči, si ogrnil plašč in hitro stopil iz sobe
v vežo. Tam je obstal, prisluhnil v kamro in ven,
če ni morda zunaj kdo; nato pa se je splazil k vež-
nim durim, obrnil ključ in odrinil zapah z vso moč-
jo bolnega telesa. Prav narahlo so zaškripala vrata
v ležajih, ko jih je odprl; postal je in poslušal. Sli-
šal je samo tiho, enakomerno dihanje Manino. —
Omahnil je skozi vrata in se z obema rokama opri-
jel kljucke, sicer bi bil padel, tako ga je omotil
sveži zimski zrak, in sta se mu kolena zašibili. Ko
si je bil opomogel, je varno priprl duri, počakal še
nekaj časa na pragu, nato pa se je spustil na dvor
in dalje po kolovozu proti Belcjanu. Stežka je hodil,
bolj omahoval, vsaka dva koraka počival in se na-
slanjal ob palico ter lovil sapo. Ali vendar je prišel
dalje po kolovozu in dospel do Belcjanove hiše.

Pod oknom, kjer je ležal mrlič, je obstal in se
naslonil na tnal, ki je stala tamkaj. Pokukal je v
izbo, so li še pri mrliču, ali ne. Ni slišal nobenega
pogovora. Sicer je bilo v hiši vse temno, domači so
odšli spat, ker je bilo treba zjutraj zarana vstati.
Tudi sosedje, posebno pa dolinci, so bili že odšli,
pri mrliču je ostala samo stara čuvarica Lena, ki
je pazila na sveče in molila rožni venec. Kimala je
semtertja v dremavici, se za čas vzdramila, pogleda-
la po svečah, utrnila tu eno, drugo znova našgala,
pa spet sedla in nazaj zadremala...

V njeno dremanje udari darsajoč korak. Lena se
vzdrami, prisluhne, pogleda na vrata, ki se isti hip
počasi odpro in v sobo vstopi stari Vršan, blede,
upognjen, mrk; bela dolga brada se mu zmršena
razliva na prsi, palico drži kvišku, da ne bi udaril
z njo ob tla, iz obraza pa mu žari dvoje razprtih
oči kakor dvoje plamenic.

»Ježeš, Marija!« se utrga Leni in molek ji pade iz
rok.

Sele zdaj jo zapazi stari Vršan, se obrne proti
njej, dvigne roko in položi kazalec na usta: molči!
In Lena res onemi, pol od strahu nad prikaznijo
starega Vršana, pol pa na njegov nemi ukaz.

Vršan stopi po izbi in se ustavi pred mrtvaškim
odrom. Nepremično zre naravnost na mrliča, na
svojega mrtvega sina. Dolgo, dolgo, tiho; potem še
počasi pomoči prst v skledico in pokropi sebe in
mrliča. Nato stopi ob odru in se ustavi ob vzglavju.
Palico obesi na rakev, sam pa stopi bliže k njej,
bliže srcu umrlega Klemenca. Tako stoji dolgo, dolgo
nepremično zroč v zaprte, drage mu oči, v beli
obraz...

Ko je stari Vršan dolgo tako nepremično stal in
zrl v mrtvega sina, kakor bi hotel z očmi izpiti nje-
gov obraz in si ga za večno vtisniti v dušo, se po-
časi skloni k rakvi, stegne roki in gre s suho tre-
petajočo dlanjo čez Klemenov obraz. In še enkrat
in še in še. Bogve kolikokrat! Nato z drugo roko.
In spet stoji in gleda mrliča. Pa se skloni zopet, to
pot bolj naprej in nagne obraz na mrtvo lice in se
dotakne z ustnicami čela, nato pa ustnic mrtvega.
Še in še! Vedno počasneje, vedno bolj pobožno,
vedno bolj z dušo. Dokler se njegove ustnice ne
ustavijo na bledih mrzlih ustnah, kakor da hočejo
ostati tam za vedno. Nato dvigne suhe trepetajoče
roke in objame z njimi mrtvi obraz. Velike, vroče
solze se mu udero po licih in teko po mrzlem, brez-
čutnem obrazu, kakor bi ga s svojo pekočo gorkoto
hotel priklicati nazaj v življenje.

»Klemen, Klemen, moj Klemen!« se prične pol-
glasno trgati iz srca. Lena je tudi pristopila k rakvi
od druge strani in debele solze ji polze po licih.
Stari pa je kakor gluhi in slepi. Ne vidi Lene, ne čuti
ničesar, venomer joče in kliče Klemenca, mrtvega si-
na.

Tako mine ura. Lena je že nove sveče prižgala,
ko se dvigne stari Vršan in se ozre po njej. Njegov
obraz je bolj mrtvaški od obraza mrtvega Klemenca.
Pogleda znova sina poleg sebe, vzame nato palico in
stopi pred mrliča: Pokropi njega in sebe z žegnano
vodo, pa se zadenski umika proti durim. Odpre jih,
nepremično zroč v mrliča; na sredi odprtih duri se
še enkrat ustavi in pogleda po mrtvem s takim po-
gledom, kakor bi hotel potegniti mrliča iz rakve s
seboj. Nato vnoči položi kazalec na usta, dvigne
palico in mirno, tiho, kakor je bil prišel, odide...

Ko je prišel Vršan domov, je našel vrata še ved-
no priprta, kot jih je bil pustil, ko je odšel. Tiho je
vstopil, zapahnil še tiše duri za seboj, se sčel in
zlezal v posteljo. Mana ni čula prav nič, spala je
trdno do jutra.

Kratek oris razvoja tehnologije izdelave jekla v železarni Jesenice

Železarna Jesenice je pred dvema leti (1969) praznovala stoto obletnico ustanovitve Kranjske industrijske družbe. Z ustanovitvijo Kranjske industrijske družbe se začena tudi nova industrijska proizvodnja jekla na Jesenicah.

Predno si ogledamo tehnologijo samo, pogledimo najprej, kako je rasla proizvodnja surovega jekla v Železarni Jesenice od leta 1896 dalje. Rast proizvodnje nam prikazuje sl. 1 desno.

Značilna je stalna rast proizvodnje jekla, ki je zastala le v času prve in druge svetovne vojne. Najmočnejši porast proizvodnje beležimo v povojnem obdobju od leta 1953 dalje, ko je začela obratovati 80 tonska peč št. 6, in 1958. leta peč št. 7. Kulminacija je bila dosežena leta 1962 s 331.000 tonami. Odslej proizvodnja niha okoli 320.000 ton, čeprav je bil maksimum dosežen leta 1968 s 340.000 tonami.

Prva električna obročna peč je bila postavljena na Jesenicah leta 1940 s kapaciteto 8 ton. Leta 1946 smo dobili še manjšo 2-tonsko peč. Vse do leta 1965 sta nam ti dve peči dajali pomembne količine najkvalitetnejšega jekla.

Močan porast proizvodnje elektro jekla beležimo od leta 1965 dalje, ko je začela obratovati prva in leta 1968 druga 60 tonska električna obročna peč. Letos bo proizvodnja elektro jekla že presežala 1/3 celotne proizvodnje surovega jekla v železarni Jesenice.

Rast storilnosti

Bolj značilen pokazatelj napredka tehnologije kot je rast proizvodnje je naraščanje storilnosti. Slika 2 prikazuje naraščanje storilnosti v proizvodnji SM jekla od leta 1950 dalje. Storilnost peči v tonah na uro je naraščala do leta 1965 s približno enakim letnim prirastkom.

Od tega leta dalje pa je značilen strm vzpon storilnosti z manjšim zastojem leta 1968. Najvažnejši vzroki za močan porast storilnosti so popoln prehod na kurjenje z mazutom septembra 1965, začetek uvajanja kisika za zgorevanje mazuta od 15. decembra istega leta in pa žilavenje s kisikom, kar je po gojeno z dograditvijo nove kisikarne.

Povečanje storilnosti je znašalo lani v primerjavi z letom 1950 86 %, v primerjavi z letom 1960 pa 53 %.

Rast kvalitete jekla

Kvaliteto jekla se da prikazati z različnimi kvalitetami pokazatelji. Mi smo izbrali žveplo kot merilo kvalitete. Slika 3 prikazuje gibanje žvepla v petletnih obdobjih od leta 1950 dalje.

V verjetnostnem diagramu je nanešena porazdelitev žvepla v končni sestavi za vse izdelane kvalitete. Od leta 1950 pa do leta 1965 je bil napredek zelo počasen. Močan

skok v kvaliteti je bil storjen v zadnjih letih, ko v poprečju žveplo iz leta v leto pada. Takšno izboljšanje kvalitete je tem bolj pomembno, ker se v zadnjih letih razen apna, ki je izredne kvalitete, nista spremenila niti grodelj niti mazut.

Uvajanje prepihovanja jekla z argonom in dušikom tudi lahko štejemo k pomembnim mejnikom v napredku tehnologije. S prepihovanjem jekla za patentirano žico smo dosegli občutno izboljšanje homogenosti jekla, ki se kaže v zmanjšanem raztrosu trdnosti v patentiranem stanju, kakor to kaže slika 4.

Razvoj tehnologije izdelave elektro jekla

Proizvodnja elektro jekla ima na Jesenicah že 30-letno tradicijo. Čeprav je bila ta proizvodnja razmeroma majhna, pa je bila v kvalitetnem pomenu ne samo za Železarno, ampak za ves jugoslovanski trg, izredno pomembna. Tehnologija izdelave jekla je bila klasična z difuzijsko dezoksidacijo, kakršna je bila značilna za vse peči tedanje dobe.

Novo obdobje v proizvodnji elektro jekla se začena na Jesenicah leta 1965, ko je začela obratovati 60-tonska ASEA peč. Peč je opremljena z induktivnim mešalcem in je namenjena za proizvodnjo najbolj kvalitetnega jekla.

Ze takoj na začetku obratovanja smo začeli uvajati moderna načela izdelave jekla, ki smo jih prenesli v našo prakso ali iz strokovne literature ali iz izkušnj znanih tujih proizvajalcev. Bistvena elementa moderne tehnologije na velikih pečeh sta vsekakor intenzivna obarjalna dezoksidacija na golo z Al in Si, kratka rafinacija, ki je zreducirana le na jemanje prob, legiranje, tvorbo dobre rafinacijske žilindre in odžveplanje med prebodom.

Shemo nove tehnologije prikazujemo na sliki 5. Rafinacija se lahko vrši po dveh variantah. Prva krajša varianta z legiranjem na golo pride v poštev za tiste kvalitete jekla, ki so glede vsebnosti žvepla manj zahtevne in ki niso visoko legirane. V glavnem je v rabi le druga varianta, ki je pogojena z našim kvalitetnim programom. V lanskem letu smo osvojili tudi način izdelave jekla z mehko raztalitvijo, kakor ga kaže slika 6. Šarže, ki so pred tem mehko raztalile, smo smatrali za kvalitetno slabše, ker je dezoksidacija takega jekla mnogo bolj zahtevna in terja več znanja in izkušenj.

Ta način je primeren predvsem za izdelavo konstrukcijskih jekel do 0,25% C, ker garantira največjo čistočo jekla v pogledu P in S. Jekla z nizko raztalitvijo pa se odlikujejo tudi s povprečno za 20 ppm višjo vsebnostjo dušika, kar s pridom izkoriščamo pri izdelavi mikrolegiranih jekel z visoko mejo raztezanja.

Leta 1968 je začela obratovati druga 60 tonska peč firme Lectromelt. Ta peč nima induktivnega mešalca in je namenjena predvsem za izdelavo nizkoogljčnih konstrukcijskih jekel, nelegiranih in nizko legiranih in elektro jekel. Jeklo izdelujemo tako po enožilindrnem, kakor tudi dvožilindrnem postopku. Primerjavo različnih pokazateljev za enožilindrni in dvožilindrni proces nazorno kaže slika 7.

Kakor je razvidno iz slike, je poraba ferozlitin pri enožilindrnem procesu nekoliko večja kot pri dvožilindrnem pri Mn kar za 1,5 kg/t %, je pa zato čas izdelave šarže krajši za 0,71 ure ali 43 minut in storilnost večja za 2,6 t/h.

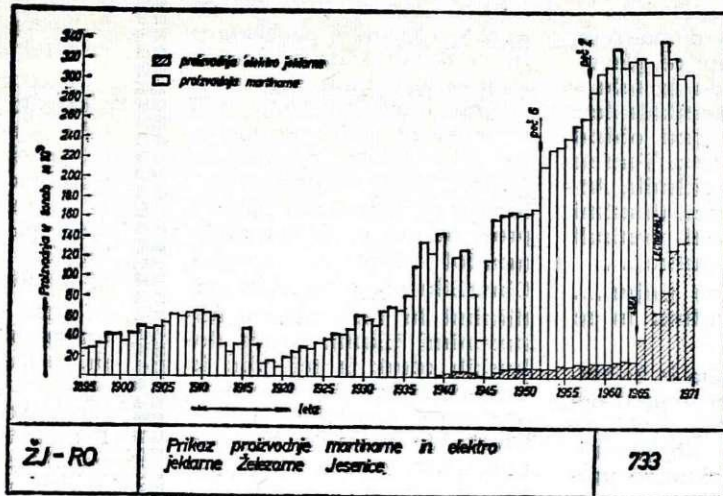
Kvalitetne razlike v delu obeh peči najbolj kaže slika 8. Lahko rečemo, da je to tudi prikaz prednosti induktivnega mešalca v pogledu vsebnosti žvepla, ki je očitna. Na sliki je prikazana porazdelitev žvepla za dvožilindrni proces na ASEA in Lectromelt peči v primerjavi z enožilindrnim procesom. ASEA peč v kvaliteti močno odstopa in lahko rečemo, da izdelujemo na tej peči jekla z nadpovprečno kvaliteto.

Zaključki

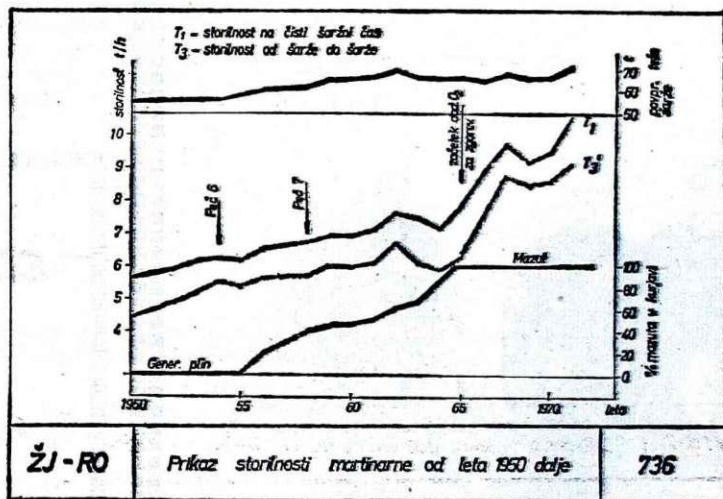
Če s tem kratkim poročilom zagovarjamo naše delo za napredek tehnologije v proizvodnji elektro jekla, potem moramo omeniti, da smo vpeljali prepihovanje jekla z inertnimi plini, s čimer smo predvsem izboljšali homogenost jekla in livne pogoje. Lahko se pohvalimo s tem, da izdelujemo najkvalitetnejša avtomatska jekla v državi po modernem skrajno racionaliziranem postopku, da izdelujemo mikrolegirana konstrukcijska jekla z visoko mejo raztezanja do 50 kp/mm², da smo osvojili izdelavo feritnih in avstenitnih nerjavečih jekel na velikih pečeh in da uspešno uvajamo proizvodnjo avtomatskih jekel legiranih s Pb.

V tem sestavku ni mogoče navesti vseh podrobnosti in novosti, ki smo jih uvedli in ki so tudi pomembne za razvoj tehnologije SM jekla. Vendar če na kratko rezimiramo napredek v tehnologiji izdelave SM jekla, moramo še enkrat poudariti najvažnejše mejnike v tem razvoju.

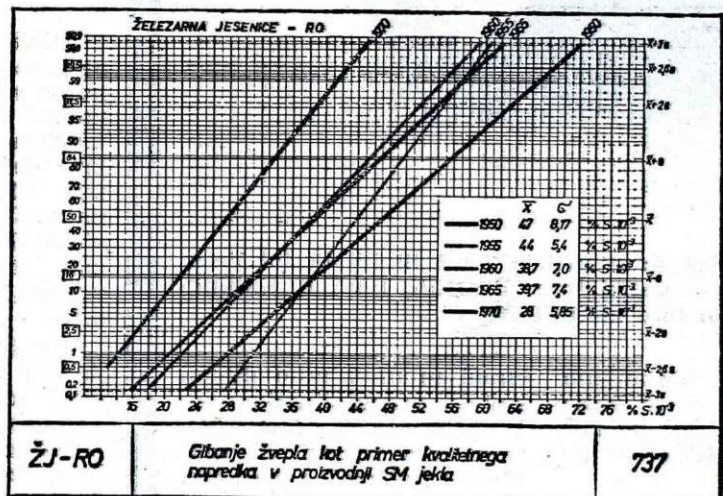
Leta 1965 smo ustavili generatorje in prešli v celoti na (Nadalj. na 11. str.)

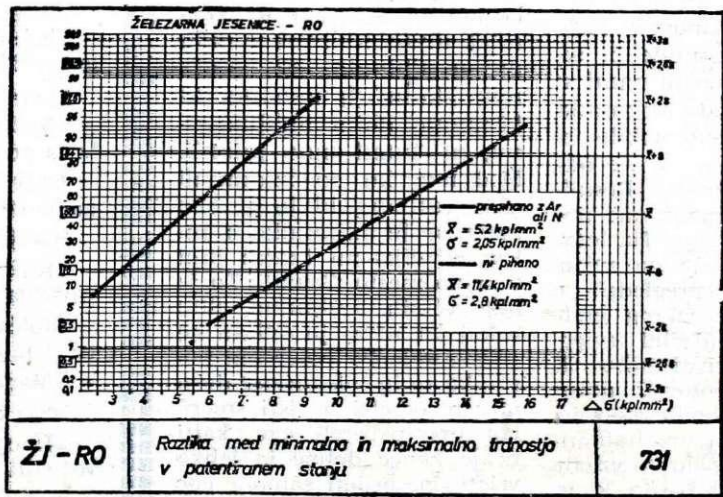
Slika 1

Slika 2

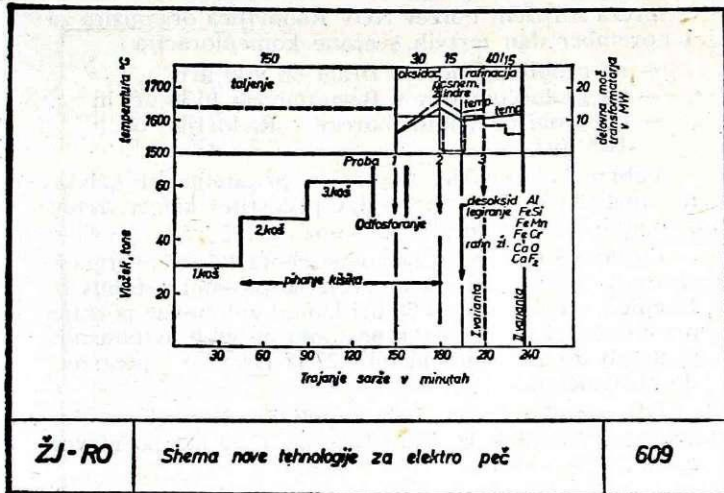

Slika 3

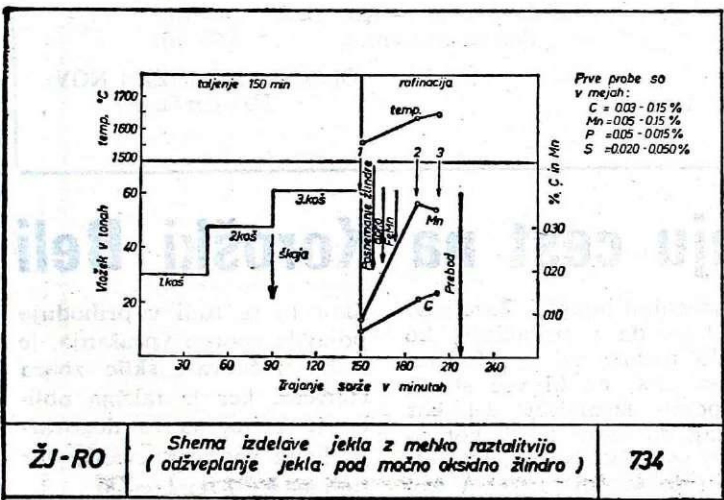
Slika 4

Kratek oris razvoja tehnologije izdelave jekel v železarni

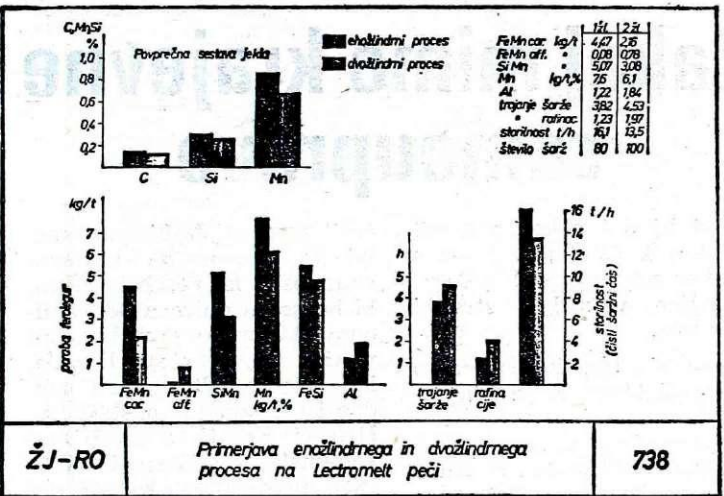
ŽJ-RO Shema nove tehnologije za elektro peč 609

Slika 5

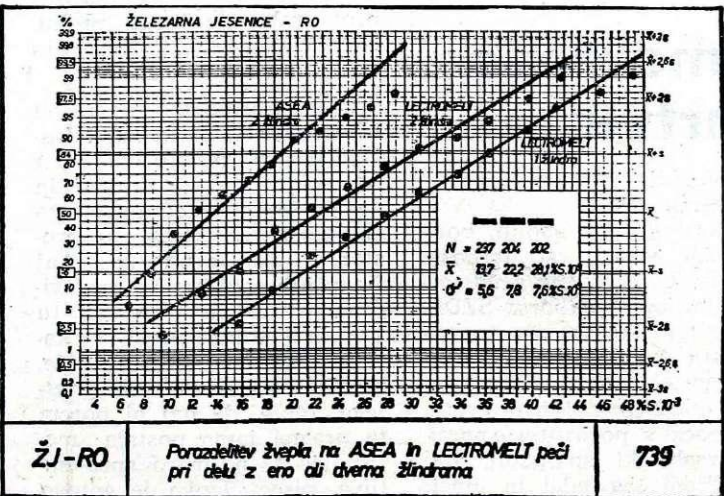
ŽJ-RO Shema izdelave jekla z mehko raztalitvijo (odžveplanje jekla pod močno oksidno žilindro) 734

Slika 6

ŽJ-RO Primerjava enožidnega in dvožidnega procesa na Lectromelt peči 738

Slika 7

ŽJ-RO Porazdelitev žvepla na ASEA in LECTROMELT peči pri delu z eno ali dvema žilindroma 739

Slika 8

(Nadalj. z 10. str.)

kurjenje z mazutom. Isto leto smo začeli uvajati kisik za zgorevanje mazuta in za žilavenje. 23. junija 1966 smo začeli vlivati na vozove 5 tonske ingote in 9 tonske breme. Le mesec dni kasneje smo vlili zadnje gamse, značilen 250 kg blok iz jeseniške livne jame.

Poudariti moramo napredek, ki je bil storjen skupaj s proizvajalci livnega materiala v kvaliteti izolacijskih plošč in livnega praška, ki dosega poprečno evropsko kvaliteto in s čimer smo močno popravili valjavniško dobit — izplen, ki se prav tako giblje v poprečju evropskih norm.

Storilnost se je do leta 1970 povečala v primerjavi z letom 1950 za 86%, v primerjavi z letom 1960 pa za 53%.

Očiten kvaliteten napredek je bil storjen predvsem v zadnjih letih. Če vzamemo za merilo poprečno vsebnost žvepla v SM jeklu, potem smo le-tega zmanjšali v primerjavi z letom 1950 za 40% v primerjavi z letom 1960 pa za 23%. Poprečno 0,028% S v SM jeklu je lahko tudi dokaz kvalitetnega dela naših jeklarjev.

Železarski globus

JAPONSKA — Pred kratkim je začel obratovati v železarni Kimitsu, ki pripada železarski družbi Nippon Steel Co. nov plavž številka 3. Vključno s tem plavžem imajo japonske železarne sedaj deset največjih plavžev na svetu. Prvi med njimi ima koristno prostornino 4197 m³ in deseti 2705 m³.

FRANCIJA — V železarni Dunkerque bo v letu 1972 zgrajen nov plavž s premerom talilnika 14 m. S štirimi plavži bo lahko v letu 1974—1975 proizvajala ta železarna 8 milij. ton surovega jekla, medtem ko ga sedaj proizvaja 4 milij. ton.

dipl. inž. Jože Arh

Živahna razprava o problemih mladih v gradbeništvu

Prejšnji četrtek je bila seja predsedstva občinske konference ZMS, ki naj bi obravnavala tri točke dnevnega reda. Zaradi široke, zanimive in vsebinsko bogate razprave k prvi točki, ki je obravnavala položaj mladih v gradbeništvu, se je predsedstvo odločilo, da bo ostali dve točki dnevnega reda preložilo na naslednjo sejo. Tako je predsedstvo več kot dve uri razpravljalo o že omenjenem vprašanju.

Vprašanja, ki so jih člani predsedstva zajeli v razpravi, so naslednja:

- osebni dohodki zaposlenih v gradbeništvu
- možnosti za pridobivanje kvalifikacij in polkvalifikacij
- splošno, kulturno in politično izobraževanje
- udeležba in delo v samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah
- šport in rekreacija ter zabava
- delo ZMS v gradbenih podjetjih
- pogoji življenja in dela
- adaptacija mladih iz ostalih republik v novem okolju
- problemi učencev

Ze takoj na začetku se je pokazalo, da tema zahteva resen in tehten pristop na osnovi podatkov in analiz, ne pa zgolj splošne razprave in ocene splošnega stanja. Zato je predsedstvo sprejelo sklep, da bo o temi razpravljalo še enkrat, vendar na osnovi dokumentov in konkretnih podatkov.

Vseeno pa je razprava nakazala več smeri, predlogov in idej, ki so vredni pozornosti.

Ze sama ugotovitev, da je treba dati poudarka odnosu konkretnega socialnega okolja do mladih v gradbeništvu in do mladih iz drugih republik nasploh je vredna pozornosti. Gre za to, da problem ni raziskan in gre za ugotovitev, da kljub precejšnjemu številu mladih iz drugih republik na tem področju pravzaprav ni bilo nič narejenega. Po mnenju predsedstva je to predvsem naloga sindikata, vendar meni, da prav tako tudi ostalih družbeno političnih organizacij, pa tudi Zveze mladine. Slišati je bilo trditve, da smo ob skrbi za naše zdomce v Nemčiji in drugod pozabili na zdomce v Sloveniji iz drugih republik.

Ugotovitev, da je naše okolje zaprto do zdomcev in da se le-ti težko prilagajajo novim pogojem dela in življenja, novi kulturi in novim navadam, nam nalaga obveznost, da zdomce že takoj ob pristopu v delovno organizacijo seznanimo s kolektivom, ljudmi, kulturo, razvojem kraja in občine ter z delom Zveze mladine v delovni organizaciji. To bi preprečilo marsikatero nevšečnost, ki jo pozneje obsojamo, namesto da bi se vprašali za vzroke in le-te odstranjevali.

Vsekakor je treba poiskati način hitrejšega in množičnejšega pritegovanja mladih zdomcev v javno življenje. V ta namen naj bi na Jesenicah formirali aktiv mladih gradbenikov, ki bi razpravljali o teh problemih in jih reševali skupaj z Zvezo mladine, Zvezo sindikatov in drugimi družbeno političnimi organizacijami.

Naloga Zveze mladine v občini pa bo tudi ta, da ustanovi aktivne ZMS v tistih delovnih organizacijah, kjer jih še ni in da poskrbi za njihove tesnejše medsebojne stike.

Javnost je treba seznanjati s položajem mladih zdomcev in jo spodbujati za bolj odprt odnos do njih. Pri tem mislimo predvsem na teze o bratstvu in enotnosti ter medsebojnem spoštovanju, ki pa se v odnosih do zdomcev večkrat kažejo v zelo slabi luči.

In ne nazadnje gre za spodbudo mladih, da v sindikatih in širši družbi sprožijo akcijo za hitrejšo reševanje problemov zdomcev.

»Mladina pred mikrofonom«

Jutri, 23. oktobra, bo v domu »Sindikata« v Kropi mladinska prireditve: »Mladina pred mikrofonom«.

Na prireditvi bodo sodelovali poleg mladinskega aktiva tovarne »Plamen«, ki je organizator prireditve, še mladinski aktiv: »Peko« Tržič, BPT Tržič, »Tekstilindus« Kranj, »Veriga« Lesce, in tovarniška konferenca ZMS železarne Jesenice.

Zadnje čase se pojavlja vedno več mladih, ki bi radi nastopali pred mikrofonom in pred občinstvom ter pokazali kaj znajo. Našeti mla-

dinski aktivni so se zato odločili, da s skupnimi močmi organizirajo v delovnih organizacijah prireditev na katerih bi nastopali pevci, recitatorji in razni instrumentalni ansambli. Da bi bile prireditve še bolj pestre, so v program uvrstili še kviz oddajo. Tako bo vsaka mladinska organizacija poslala na prireditve po dva recitatorja, tri pevce, instrumentalni ansambel in ekipo, ki bo odgovarjala na vprašanja iz teme: »Železarstvo v Kropi.«

Na tej prireditvi pa ne bo

do tekmovali aktivni, temveč recitatorji, ansambli in pevci, katere bo spremljal instrumentalni ansambel Radia Tržič in ekipe med seboj. Prvi trije prejmejo praktične nagrade. Ocenjevala bo posebna strokovna žirija.

Oddajo bo vodil napovedovalec Radia Jesenice Teo Lipicer.

Pričetek prireditve bo ob 19. uri, po prireditvi bo družabni večer s plesom.

Vabimo tudi vas, da se v čim večjem številu prireditve udeležite.

Gospodarjenje v občini v I. polletju

Čeprav v delovnih organizacijah v teh dneh pripravljajo že devetmesečne preglede gospodarjenja pa bo vseeno zanimiv pregled rezultatov gospodarjenja v prvih šestih mesecih letošnjega leta.

V poročilu, v katerem je sicer veliko števil, brez katerih pa rezultatov ni mogoče prikazovati, smo zajeli samo delovne organizacije z sedežem v naši občini. Pregled je za radio in železarja pripravila dipl. oec. Sonja Sterle.

Zaradi prehoda iz plačane na fakturirano realizacijo, lanskega leta podatki niso bili primerljivi s podatki iz prejšnjih let. Letos jih lahko primerjamo, ker izhajajo elementi iz celotnega dohodka in njegove delitve in drugi dohodki, ki so bili doseženi s poslovanjem med letom, iz fakturirane realizacije. Delovne organizacije občine Jesenice so gospodarile po napotkih družbeno-ekonomske politike za doseg stabilizacije gospodarske, zaustavitve inflacijskih gibanj ter zaježitve cen. Unoštevala so tudi navodila družbenega razvoja občine, ki so dana z vsakoletnimi smernicami. Gospodarske organizacije s stalnim sedežem v občini Jesenice so v prvih šestih mesecih letos dosegle 777.371.000 din celotnega dohodka, ali za 24 % več, kot v istem obdobju lani. Porabljena sredstva so porasla za 21 %, dohodek pa za 35 %. Bolj točno dohodek je porasel od lanskega 143.277.000 din na 188.647.000 dinarjev. Gospodarske organizacije morajo z dohodkom poravnati z zakonom določene obveznosti iz dohodka ter bruto osebne dohodke. Dejstvo, da 88 % vsega doseženega dohodka v gospodarstvu pripada železarni, bistveno vpliva na rezultate delitve dohodka celotnega gospodarstva.

Indeks porasta pogodbenih obveznosti je 102, zakonskih obveznosti pa 115. Bruto osebni dohodek so bili večji za 20 % in znašajo 107.118.000 din. Masa izplačanih čistih osebnih dohodkov se je povečala za 26 %, prispevki iz osebnih dohodkov pa za 21 %. Poprečni mesečni osebni prejemek na zaposlenega se je povečal za 29 %, to je od 1.211 din na 1.561 din. Najvišje poprečne osebne dohodke so imeli delavci zaposleni pri podjetjih Jesenice transport in železarne Jesenice, najnižje pa zaposleni v trgovini in gostinstvu. Družbeni proizvod občine se je dvignil na 237.384.000 din in je za 35 % večji od lanskega. Nanj je letos vplivala delna tudi amortizacija, kjer smo zabeležili 38 % povečanje. Ostanek dohodka se je povečal v vseh področjih gospodarstva,

razen v gradbeništvu. Dosegel je višino 41.009.000 din ali indeks 337, kar je pripisati železarni, saj se je njen delež v ostanku dohodka celotnega gospodarstva dvignil od 37 % na 74 %.

Na dvig celotnega dohodka in dohodka v občini je predvsem vplivala povečana gospodarska aktivnost. Pomembno mesto pa imajo tudi cene, saj so se v prodaji na drobno dvignile za 17 % pri gostinskih storitvah pa za 23 odstotke. Največja gospodarska organizacija v občini, železarja, je povečala celotni dohodek za 23 %. Zaradi tehničnega biroja in njegove trenutne zmanjšane realizacije, je celotni dohodek v gradbeništvu padel za 5 %. Podjetje Jesenice transport je zaposlilo novih 14 delavcev, povečalo je obseg prometnih storitev ter s tem dvignilo celotni dohodek kar za 136 %. V trgovini zabeležimo 34 % povečanje celotnega dohodka, v gostinstvu 28 % in to predvsem na račun povečanja blagovnega prometa v Gorenjki in železarju. Podjetje hotel Pošta se je ob polletju priključilo hotelskemu podjetju Gorenjka, kar je občinski družbeni plan predvideval že nekaj let. V obrti se je kar celotni dohodek dvignil za 44 %, v panogi stanovanjsko komunalne dejavnosti pa za 28 %.

Akumulacija celotnega gospodarstva je porasla za 99 odstotkov. Najnižjo akumulacijsko stopnjo imata Kroj 20 % in Cokla 32 %, najvišjo pa Športmetal. V obdobju od januarja do junija 1971 se je zmanjšalo število zaposlenih v gospodarstvu za 2 %, predvsem zaradi osipa zaposlenih v železarni za 5 %. Železarja je delala z 302 delavci manj. V gradbeništvu je bilo samo za 2 % več zaposlenih, v obrti za 12 % v stanovanjsko komunalni dejavnosti za 23 %. V trgovini in gostinstvu se število zaposlenih ni spremenilo. Povečanje dohodka ob manjšem številu zaposlenih delavcev pa pomeni, da je porasla produktivnost poslovanja.

Obrtno podjetje za vzdrževanje hiš in steklarstva je v letošnjem prvem polletju izkazalo izgubo v višini 1.227 dinarjev.

To obrtno podjetje bo šlo v redno likvidacijo, ker nima pogojev za nadaljnji obstoj.

Kot vsako leto, se je tudi letos ob polletju pojavila izguba v naravnem zdravilišču Triglav v Mojstrani v znesku 20.348 din, kar pa bodo s

prometom v zadnjih mesecih poslovnega leta uspeli pokriti.

Izvoz v občini ni dosegel predvidenih količin. Izvažala je samo železarja, pa še ta ni dosegla plana. Od predvidenega celotnega izvoza za 4.216.000 ameriških dolarjev, je železarja izvozila izdelkov le za 1.276.000 ameriških dolarjev. Na teritoriju jeseniške občine je edini uvoznik železarja, ki je uvozila za 68.453.000 din surovin in materiala, kar predstavlja 21 % letnega uvoznega plana.

Ob zaključku našega zgoščenega pregleda gospodarjenja v prvem polletju lahko ugotovimo, da smo večinoma v vseh pogledih zabeležili napredek ter da lahko upamo v bodoče še na boljše rezultate. To pa je tudi v smislu programa ureditve in nadaljnega razvoja našega gospodarstva.

Še o asfaltiranju cest na Koroški Beli

V zadnji številki železarja smo objavili članek z naslovom Asfaltiranje cest na Javorniku in Koroški Beli. K članku smo dobili še naslednje dodatno pojasnilo:

Več občanov s Koroške Bele je med asfaltiranjem cest in takoj po tem, ko so izvajalci svoja dela opravili, iskalo ustreznih pojasnil pri predsedniku skupščine občine Jesenice. Taka posredovanja so bila popolnoma odveč. Asfaltiranje Prosavetne in večjega dela Cankarjeve ceste pomeni šele začetek urejanja celotnega cestnega omrežja v vasi, z deli pa bodo nadaljevali skladno s finančnimi sredstvi, ki bodo na razpolago. Tudi sedanja dela so bila financirana iz občinskega proračuna in ni bilo potrebno zbiranje samoprispevkov, tako kot je v praksi marsikje drugje. Sedanje asfaltiranje cest je povzročilo precej različnih komentarjev, ki pa so bili brez osnove in tudi odveč. Bili so v glavnem le odraz težnj posameznikov, ki pa jih ni mogoče uskladiti z

družbenimi interesi. Zaželjeno bi bilo, da v prihodnje, ko bodo nadaljevali z asfaltiranjem cest, ne bi več slišali pripomb izvajalcev del kot sedaj, da takih ljudi, kot so v tej vasi, še niso videli kljub svoji dolgoletni praksi. V ko-

likor bi se tudi v prihodnje pojavila sporna vprašanja, je treba zahtevati sklic zbora volivcev, ker le takšna oblika je primerna za dogovaranja in sporazumevanje ter tudi najbolj ustreza.

Zakaj mimo krajevne samouprave

Rad bi dal nekaj pojasnil bralcem k članku »Ugasek s Hrušice odvažajo noč in dan«, objavljen v zadnji številki železarja.

Vaščani Hrušice nimamo nič proti temu, če je železniško transportno podjetje sklenilo pogodbo z zagrebškim podjetjem »Planum«, ki gradi cesto preko Barja. Smo pa upravičeno ogorčeni nad takim početjem, ko nihče ni

čutil potrebe, da bi vsaj omenil ta prevoz na krajevni skupnosti, ki vzdržuje cesto, ki bo sedaj uničena od kamionov, ki imajo prevelik osni pritisk že za cesto I. reda, kaj šele za odcep proti nekdanji železniški postaji na Hrušici. Ker je ta odcep makadamsko cestišče, si lahko vsak predstavlja, kakšni oblaki prahu se tu dvigajo. Nihče ni poskrbel za to, da je cesto potrebno zaščititi proti tako hudemu prahu, občan je ljudem, ki to delajo pač petnajsta brigada.

Če pa pogledamo, da je bil ta prostor, s katerega odvažajo ugasek, že več kot deset let predviden za igrišče in da je še bivša stanovanjska skupnost rezervirala ta prostor, za kar je bilo že nekaj finančnih stroškov, se upravičeno vprašamo, kje je tu krajevna samouprava, o kateri se toliko govori in piše, resnica pa je čisto nekaj tretjega. Ideja, da naj bi potem ta prazna jama postala smetišče je še naimani sprejemljiva. Pisec članka je gotovo pozabil na prebivalce na zahodnem delu Hrušice.

B.

Komemoracije

Zveza združenj borcev NOV Radovljica organizira za 1. november dan mrtvih svečane komemoracije:

- na grobišču talcev v Dragi ob 9.30 uri
- na grobišču talcev v Begunjah ob 10.30 uri in
- ob grobišču padlih borcev v Radovljici ob 11.30 uri

Vabimo vse svojce, znance in prijatelje ter šolsko mladino, da se komemoracij v počastitev talcev, žrtev in padlih borcev NOV udeležijo.

Ljubljana transport, poslovna enota Jesenice, organizira poleg redne avtobusne zveze še posebni avtobus iz Jesenic z odhodom ob 8.30 uri izpred avtobusne postaje pri bolnišnici na Plavžu, s postanki na vseh avtobusnih postajah do Žirovnice in ob 8.25 iz Hrušice s postanki do Žirovnice.

Iste potnike bo avtobus pripeljal v Begunje in Radovljico. Povratek iz Radovljice ob 12.30 uri po glavni cesti.

Cena povratnih kart:

- iz Hrušice 10.— din
- iz Jesenic 9.— din
- iz Javornika — Kor. Bela 7.— din
- iz Potoki Žirovnica 5.50 din

Občinski odbor ZZJ NOV Jesenice

Žalna komemoracija za dan mrtvih

Na skupnem sestanku predstavnikov krajevnih odborov ZZZ NOV Plavž, Podmežaklja in Sava, ki je bil 14. 10., so se dogovorili, da bo žalna komemoracija za dan mrtvih v soboto, 30. 10. ob 15.30 uri pri grobovih, padlih med zadnjo vojno. Na tem sestanku so sprejeli tudi okvirni program svečanosti. Govoru bodo sledile recitacije, glasbeni del programa pa bo izpopolnil moški pevski zbor Jeklar

in pihalni orkester Jeseniški železarji.

Na 30 grobov padlih, bodo položili vence vsi terenski odbori ZZZ NOV in predstavniki krajevnih odborov SZDL. Poleg tega sta omenjeni organizaciji pozvali podjetja in organizacije naj na spominjska obeležja položijo cvetje in vence v počastitev spomina vseh, ki so padli, bili ustreljeni kot talci in umrli v taboriščih okupatorja.

B.

Dopisujte v železarja

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

Odgovor Marjanu Bercetu, pomožnemu kinooperaterju:

Spoštovani tovariš Berce, glede vašega pisma, ki ste mi ga poslali zaradi moje kritike filma (in predvsem predfilma) o Piki Nogavički, naj povem naslednje: prav je, da ste mi napisali, da ste bili sami krivi, da sta napovednika za filma Madame Bovary in Pridi, pridri, ljuba moja prišla na platno po vaši krivdi, zato se javno oproščam Kinematografskemu podjetju z Jesenic, ki sem ga nevede obsodil krivde zaradi spotaljivih napovednikov. S tem, mislim, sem opravil svojo dolžnost in na neljubo zadevo lahko pozabimo.

MADAM BOVARY

Ameriški barvni film Madam Bovary (ne vem, koliko je ameriški, saj je bila govorica pristno francoska), je narejen po literarni predlogi Gustava Flauberta z istim naslovom. Toda ko bi ga Flaubert videl, bi se najbrž v grobu obrnil. Prepričan sem, da si nikakor ni tako zamišljal lepe gospe Bovary, ki v svojem možu ne najde pravega zadovoljstva, zato si želi pustolovščin. Saj je res, da film odlikuje nekaj scen, ki so pristno Flaubertovske, a kaj, ko se le-te kar izgubijo v tretjerazredni pornografiji. Življenje in stiske Eme Bovary, vse to je bilo prikazano površno. V knjigi si res imel občutek, da ima Ema razlog za samomor in da je polna notranjih stisk in depresij, tega pa seveda v filmu ni bilo zaslediti. Ema je hodila od ljubimca k ljubimcu (v filmu, seveda), vsakemu se je vsa radodarna predala, na koncu pa poizkuša narediti samomor. Toda zakaj? Ji je s tem kaj hudega, če menja moške kot kravate? Ne, tako življenje res ni tako hudo, da bi »uboga gospa« morala narediti samomor. No, morala, pravim. Kajti filmska Ema ga sploh ni naredila. V knjigi je Flaubert z njenim samomorom simbolično pokazal na njeno notranjost: ko Ema naredi samomor, ji iz ust priteče črna kri, kar simbolično pomeni, da je njena notranjost črna, polna strahov, gnusna in pregrešna. Vsega tega v filmu ni bilo moč zaslediti. Namesto, da bi Ema napravila samomor, stoji na brvi in preiščuje: »Ali bi, ali ne bi?« Na koncu se odloči za »ne bi« in vsa srečna odide soncu naproti, kot češ: »no, bom pa še naprej grešila in zapeljevala moške!«

Torej se režiserju Johnu Scottu ni posrečilo, da bi iz zelo dobre literarne predloge napravil vsaj kolikor toliko dober film. Toda ne, režiserju se ni zdelo vredno doobra preštudirati Flaubertove knjige. Tako nam je Emo Bovary predstavil kot puhloglavo lovačo, cipo, če hočete. Tudi glavna igralka Marija Pia Conte bi lahko bolje poudarila duševne stiske Eme Bovary, tako pa nam je le pokazala sleherno ped gole kože. Torej, film je vse preveč plitek, prepoln seksa in nelogičnosti, da bi nam mogel ugajati. Tako se je režiserju »posrečilo« iz dobre knjige ustvariti vodeno zgodbo o Emi Bovary. Film sicer ima nekatere kvalitete, če drugega ne dobro glasbo in zadovoljivo kamero, toda kaj, ko je bila ekipa pod nadzorstvom Johna Scotta, ki je hotel film kar najbolje prodati in je res zelo grdo zlorabil velikega francoskega pisatelja, Gustava Flauberta.

Igor Škrli

Kaj mi je dala gimnazija – z druge plati

Nekaj časa je že preteklo, kar je ZELEZAR objavil sestavek dijakinje A. L.: Kaj mi je dala gimnazija? Vodstvo gimnazije najbrž ne bi polemiziralo z vsakim, ki pove svoje mnenje o tej šoli, ker bi potem ne imeli časa še za kaj drugega. Povedati pa moramo, da smo ta sestavek dobro poznali, še predno je bil objavljen. Na to temo smo v četrtem b letniku pisali zadnjo šolsko nalogo in omenjeni sestavek je šolski izdelek A. L. To se mi zdi, da bi bilo potrebno povedati ob objavi tega teksta. Povem naj še to, da je naloga v originalu dosti boljša, da pa je neznan »pознаvalec« posegel vmes in nekatera lirična mesta, ki zlahtnijo nalogo, kratko in malo izpustil. (Sestavek je bil dobesedno prepisan iz šolskega glasila gimnazije – pr. ur.)

Nasploh dijaki, dokler so v šoli, zlasti v gimnaziji, ki sodi med najzahtevnejše srednje šole, radi kritizirajo. Ko pa šolo zapustijo in so od nje časovno in prostorsko oddaljeni, se njihovo mnenje običajno spremeni. To bi rad ilustriral z naslednjim. Vsako leto se naši dijaki udeležijo republiškega tekmovanja v znanju jezikov in matematike. V preteklem šolskem letu je na takem tekmovanju v znanju tujih jezikov dijak Janez Resman dosegel prvo mesto v republiki v znanju

angleškega jezika, v znanju francoskega jezika pa je dosegel tretje mesto. Dijak Darko Zorman pa je skupaj s sošolcem Mestkom dosegel četrto oz. peto mesto v republiki v znanju matematike. Pred njima so bili samo dijaki tistih gimnazij, kjer imajo intenziven pouk matematike – po šest ur na teden, pri nas štiri ure. Za nagrado sta bila povabljeni na študij v Ameriko in sicer naj bi obiskovala zadnji letnik ameriške splošnoizobraževalne srednje šole, kot je pri nas gimnazija. Oba sta se že pisмено oglasila šoli oz. razrednikoma. No in od tu dalje naj spregovorita sama (iz pisem citiramo najznačilnejša mesta).

Darko Zorman: Nastanili so me v manjšem kraju, celo nekaj manjši je od Jesenic, kakšne pol ure od Cape Kennedyja. Kadar mi je žal, da sem sprejel to priložnost, se lahko tolažim, da bom lahko videl izstrelitev Apolla 16 – »krepka« tolažba. Obiskujem šolo, ki ima 1800 učencev, s čudovito opremo, a katastrofalno nizko ravni znanja. Tu lahko natančno vidim, kam lahko pripelje skrb o preobremenjenosti dijakov. Poleg telesne vzgoje (raje se ne bi lotil popisovanja opreme in nesmotrnosti pouka) sem vzel še tečaj ameriške literature, ameriške zgodovine, fizike, diferencialnega računa in sprva francoščino III.; vendar tretji letnik francoščine dela približno to, kar mi na koncu prvega letnika – in to ob petih urah na teden. Starši so mi poslali članek iz Zelezarja, kjer lanskoletna maturantka kritizira gimnazijo; tudi sam sem pogosto kaj kritiziral, sedaj vidim, da zelo neupravičeno. Če ne zaradi česa drugega, je že ta ugotovitev vredna enega leta izgubljenega časa. Moje sedanje mnenje je tako, da

smo se v skromnih razmerah naučili ogromno, to pa je zelo prijetno spoznanje. Mislim, da pri nas ne bi nihče izmed maturantov vprašal pri fiziki: »Kaj nas pa drži na Zemlji?« Ob maturi si lahko popoln analfabet v skoraj vsem, razen v nogometu in baseballu. Se nekaj je zanimivo: Razredi v našem pomenu sploh ne obstajajo, ker se učenci selijo po učilnicah in je pri vsaki uri razred drugačen, tako da so tu prikrajšani za marsikatero zanimivost, ki se pripeti v kolektivu, kot smo bili mi, zakaj vse to vendarle zapušča lepe spomine.

Lep pozdrav vsem profesorjem!

Janez Resman: Najlepša hvala za vse – po vseh komplikacijah sem le uspel doseči Ameriko – deželo sanj. No, tu so se sanje sprevrgle v kruto resnico. S šolo smo začeli pred enim tednom in od takrat vse bolj raste moje spoštovanje do »gnilega avstro-ogrškega šolskega sistema«. Saj ne rečem, šola je zelo moderna, v razredih je malo učencev, metode učenja naj sodobnejše, ampak v primeri s poprečnim slovenskim gimnazijcem tile otroci ne znajo nič. Moj urnik je takle: umetnost, francoščina, zgodovina, govorništvo in tipkanje. Pet istih ur vsak dan, od trideset na devet do četrtr čez tri. Francoščina je lahka, kot pri nas prav na začetku. Nekaj težav imam z govorništvo – dva krajša govora sem že srečno pripeljal h koncu, upam, da bom ostale tudi. S slovnico imajo ameriški šolarji večje probleme kot jaz – hvala bogu in moji profesoric! Po pouku pa še dve uri treniram tek, tako da pridem domov šele ob šestih. Vsak dan mislim na staro, dobro gimnazijo, na bivše sošolce in profesorje. In vse bolj mi je žal, da so gimnazijska leta za mano, lahko mi verjamete. Pozdravite, prosim, vse profesorje in vesoljno gimnazijo! Hvala za vse in pristrčne pozdrave

vaš »izvoženi« maturant Janez

Tako pišeta dva naša dijaka, ki študirata na različnih koncih Amerike, a glej, njune ugotovitve o nivoju znanja poprečnega našega ali ameriškega maturanta so tako identične, da ne kaže dvomiti o tem, kar pišeta. Za profesorje, ki so ju vzgajali, pa tudi za šolo, je to zadoščenje, ki ga ne morejo skaliti kake neutemeljene, fragmentirane ali pavšalno izrečene sodbe o gimnaziji.

Ravnatelj
Bratko Škrli

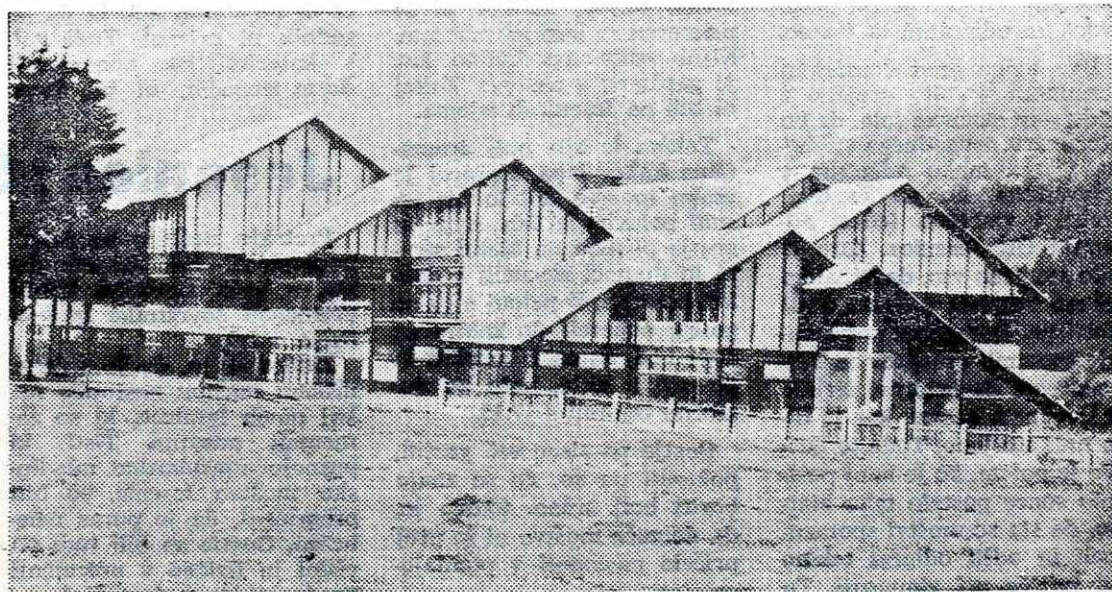
Srečanje z likovniki iz Krškega

V soboto 16. oktobra so v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovnega kluba pri DPD Svoboda Krško. Ob izredno dobri udeležbi je razstavo odprl predsednik DPD Svoboda Tone Čufar Joža Varl, predsednik likovnega kluba iz Krškega Oto Mikulič je predstavil dela kluba, moški pevski zbor Jeklar pod vodstvom Poldeta Ulaga pa je izvajal kratek koncert. Med udeleženci je bilo 15 gostov iz Krškega, med njimi tudi njihov mentor akademski kipar Vladimir Štoviček.

To je bilo prvo srečanje likovnih amaterjev iz Krškega in Jesenic, ki se je zaključilo v prijetnem tovariškem večeru in v dogovoru za bodoče sodelovanje. Na osnovi tega dogovora, bodo jeseniški slikarji združeni v DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, že 30. oktobra kolektivno razstavljali v Krškem. Tako bodo jeseniški dolikovci še bolj razširili svoja dosedanja sodelovanja, kar je nedvomno samo v korist nadaljnji kakovostni rasti amaterske likovne ustvarjalnosti na Slovenskem.

Do konca letošnjega leta so na Jesenicah na sporedu še tri razstave in sicer od 6. do 17. novembra razstava slik Saša Bučana iz Ljubljane, od 27. novembra do 8. decembra kolektivna slikarska razstava članov likovne sekcije DOLIK v počastitev dne-

va republike, od 18. do 29. decembra pa bo razstavljala grupa študentov zadnjega letnika Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane. Skupaj bo letos v okviru razstavne dejavnosti DPD Svoboda Tone Čufar 17 razstav in sicer 13 na Jesenicah in štiri izven Jesenic.

Osnovna šola v Kranjski gori postaja pomembno kulturno središče kraja

Pričetek koncertne sezone

Z bolj načrtno in redno koncertno dejavnostjo v naši občini, stopamo že v drugo sezono. V okviru gibanja glasbene mladine, je tudi letos občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice pripravila izredno bogat koncertni program tako na Jesenicah, kakor tudi v okoliških krajih.

Že danes v petek, 22. oktobra, bo na Jesenicah koncert akademskega pevskega zbora iz Kranja in sicer ob 18. uri za učence višjih razredov osnovnih šol in ob 19.30 uri za učence šol druge stopnje in ostale ljubitelje vokalne glasbe. Sledili pa bodo koncerti: v novembru pianistke Dubrovke Tomšič, v decembru vokalnega solista Ladka Korošca, pri klavirju ga bo spremljal Marjan Lipovšek, v januarju komorni zbor iz Kroke, v februarju harmonikarski zbor iz Sentvida, v marcu Leipziger Bachsolisten, v aprilu Slovenski oktet in v maju solista na oboi in harfi Heinz in Ursula Hollinger iz Švice. Poleg teh koncertov bosta v

Seja predsedstva ZKOP

Na redni seji predsedstva konference Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice, v petek 15. oktobra, so govorili o izvrševanju letnega operativnega načrta, poslušali poročilo delegatov iz republiške konference Zveze kulturno prosvetnih organizacij in sklepali o dotacijah kulturno prosvetnim društvom in organizacijam.

Ugotovili so, da operativni program predstavlja dovolj objektivno izhodišče za delo predsedstva in da se doslej tudi po predvidevanjih uresničuje. Po operativnem programu bodo 13. novembra v Gozd Martuljku organizirali celodnevni seminar za vodstva društev in organizacij, na katerem bo predaval predsednik republiške Zveze kulturno prosvetnih organizacij Ivo Tavčar o aktualnih nalogah Svobod in prosvetnih društev, domači predavatelj pa bodo konkretno predložili možnosti za bolj aktivno delovanje društev na osnovi sklepov zadnjega slovenskega kongresa Zveze kulturno prosvetnih organizacij, ki so še vedno zelo aktualni. Osvojili so tudi predlog pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, da njihove koncerte vključijo v redno koncertno dejavnost za šole. V nadaljevanju so sklenili, da kulturno prosvetnim društvom in organizacijam razdelijo 15.000 dinarjev akontacije za prvo polletje letos, po točkovnem sistemu, ki ga imajo v veljavi. Na seji so govorili tudi o nekaterih tekočih nalogah.

novembru v avli osnovne šole v Mojstrani in Kranjski gori koncerta harfistke Pavle Uršič in tenorista Mitja Gregorčič. V oktobru, novembru in decembru se bodo na vseh šolah v občini zvrstili koncerti pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, v februarju koncerti ženskega, moškega in mešanega zbora Jesenice in v aprilu koncerti mladinskega srednješolskega zbora Blaž Arnič. Na Jesenicah pa je v programu tudi koncert vokalnega okteta iz Karlovca in gostovanje treh pevskih zborov iz Koroške. Skupaj se bo tako v občini

v sezoni 1971—1972 zvrstilo 40 koncertov, kar poleg drugih prireditev pomeni izredno bogato in razgibano dejavnost.

Da bodo te možnosti tudi izkoriščene, so predstavniki Zveze kulturno prosvetnih organizacij že imeli sestanek s predstavniki šol, medtem, ko bodo s predstavniki Zveze mladine o tem še razpravljali. Prepričani pa so, da bodo tudi ostali ljubitelji glasbe redno hodili na koncerte in da ne bodo zamudili izredne glasbene kvalitete, ki se jim nudi v jesensko-zimski sezoni.

Orgelski - pevski koncert uspel

Za koncert, ki sta ga priredila v nedeljo zvečer v jeseniški cerkvi Jaka Jeraša in Peter Kopač, je vladalo med Jeseničani nepričakovano zanimanje. Izvajalca sta s skrbno izbranim in kvalitetno izvajanim programom navdušila blizu 500 poslušalcev. Medtem ko je baritonist Jaka Jeraša, član ljubljanske opere Jeseničanom že poznan po številnih nastopih, se je Peter Kopač, študent ljubljanske akademije za glasbo, predstavil Jeseničanom na orglah prvokrat. Z mojstrskim igranjem L. Couperinove skladbe »Chanconce« in J. S. Bachove »Fuge v G molu«, je dokazal, da so orgle v resnici kraljica instrumentov. Prav tako je bil baritonist Jeraša odličen v petju G. F. Händlove pesmi »Affanni del pensiero«, A. Stradellovi pesmi »Se nel ban« in M. Gaglianove pesmi »Pasitea«, ki jih je zapel ob spremljavi orgel v originalni izvedbi. J. S. Bachovemu preudiju in fugi v

C duru sta sledili še pesmi C. Monteverdija »Lascita mi morire« in G. F. Händlov »Largo«, nakar je bil prvi del zaključen z J. S. Bachovo »Fantazijo in fuga v a molu«. Drugi del se je pričel s C. Frackovo skladbo »Pastorale« in je vseboval tri pesmi v slovenskem prevodu. Ob spremljavi orgel je baritonist Jeraša zapel F. Mendellovo »Ljubljeni kraj« ter F. Schubertovi »Gostilnica« in »Ave Marija«. Zelo uspel koncert je Kopač zaključil z mogočnim J. Langlaisovim »Te Deum«. Oba izvajalca sta dokazala nadarjenost in mnogo obetajoči napredek, ki jima ga vsi poslušalci tokratnega koncerta iz srca želimo. Njun prvi koncert je uspel tudi zaradi izredne akustike jeseniške cerkve, tokratne koncertne dvorane. Bilo pa bi prav, da bi nekdo koncert napovedal in tolmačil posamezne skladbe, pa tudi, da bi poslušalci izvajalca primerno nagrajevali.

Navaditi se je treba

Tekma prve republiške odbojarske lige med moštvo Kovinarja in Bovca je bila odigrana na igrišču pri gimnaziji. To je zanimivo zato, ker je to četrti teren po vrstnem redu, ki je bil predviden za odigranje te tekme.

Dva tedna pred določenim terminom je bilo urejeno z vodstvom osnovne šole, da bo v primeru neugodnega vremena tekma lahko odigrana v telovadnici. To pa je bilo treba v zadnjem tednu odstopiti OK Jesenice. Zato je bilo storjeno vse, da bi lahko tekmo odigrali v domu TVD Partizan. Zavodu za vzdrževanje športnih objektov je bilo naročeno, da pripravi igrišče v športnem parku, kar je bilo tudi storjeno. Toda to igrišče je potem, ko je nanj posijalo sonce postalo tako blatno, da sta se moštvi sporazumeli in odšli odigrati tekmo na igrišču pri gimnaziji. Tu je bila polovica igrišča še kar

v redu, drugo polovico pa smo ves čas tekme posipali s peskom. K temu je treba dodati še to, da vreme ni bilo ugodno, saj je znašala temperatura zraka komaj polovico toliko, kolikor je še primerna za igro na prostem. Kljub vsemu pa drži to, kar je napisano v naslovu. Zakaj bi bili na Jesenicah izjema.

Tekma je bila bolj dramatična kakor lepa. Najprej je vsako moštvo dobilo niz na suhi polovici igrišča, nato so gostje povedli na blatni strani in domači izenačili v enakih pogojih. V petem nizu so gostje uspevali do zaključne žoge 14:8, domači izenačili in povedli s 15:14, nato pa nesrečno izgubili s 17:15.

Gostje so sicer več grešili, pokazali pa so, da se znajo boriti bolj srčno. Škoda je, da domače moštvo ni že prej pričelo nastopati v pomlajnem sestavu.

T. S.

Sodelovanje planincev treh držav

Pred sedmimi leti, leta 1965, so predlagali planinci iz Beljaka na Koroškem tovarišem in znancem, ljubiteljem in obiskovalcem gora iz Julijske Benečije in pokrajine Friuli ter Slovenije, da se vsako leto srečajo in na teh tovariških srečanjih razpravljajo o nalogah in problemih, ki so važni in velikega pomena za čim tesnejše sodelovanje ljubiteljev gora na meji treh dežel.

Prvo srečanje je bilo leta 1965 v Beljaku, drugo leto 1966 v Udinah, nato pa je bila leta 1967 gostiteljica Slovenska planinska zveza v Ljubljani in pozneje znova Beljak, Gorica in Ljubljana. Sedmo prijateljsko srečanje planincev treh alpskih pokrajin pa je bilo preteklo soboto in nedeljo, 16. in 17. oktobra na Mokrinjah (1513 m) v čudovitem okolju prekrasnih Karnijskih Alp nad Šmohorjem v Ziljski dolini in Pontebbo nad Kanalsko dolino.

Sedmo srečanje je bilo v novem planinskem domu, ki je bil že štirikrat uničen in požgan. Na novo so ga zgradili planinci iz Šmohorja in Beljaka v tesnem sodelovanju z ostalimi koroškimi planinskimi organizacijami v osrčju Krnških skal. Dom je res lep in reprezentančen, kakršen najbolje ustreza potrebam množičnega, rekreativnega planinstva, smučarskega in plezalnega športa ter alpi-

nizma. Srečanja se je udeležilo prek sto predstavnikov planinskih organizacij iz Slovenije, Koroške in Julijske Benečije. Med njimi smo z zadovoljstvom ugotovili, da so bili tudi vidni predstavniki deželne in zvezne avstrijske vlade, ki dajejo planinstvu in alpinizmu izredno velik pomen.

Slovenci so bili na tem posvetu posebno močno zastopani po predstavnikih PZS, slovenskega PD iz Celovca in Trsta ter drugih obmejnih PD, ki tesno in uspešno sodelujejo med seboj.

Glavna tema razgovorov je bila otvoritev poti prijateljstva, ki poteka po gorah Koroške, Gorenjske in Julijske pokrajine in Furlanije. Vsak, ki si hoče priboriti poseben častni znak, mora prehoditi in se povzpeti na 15 vrhov ali 30 in to pet ali deset v Avstriji, Furlaniji — Julijski krajini in Sloveniji. Za to pot planinskega prijateljstva in tovarištva po gorah treh dežel bo izdan poseben dnevnik in častni znak. Na posvetu je bilo tudi veliko govora o zaščiti narave, o sodobnih planinskih objektih in o mreži vseh mogočih žičnic.

Naslednji osmi tovariški posvet planincev treh dežel bo drugo leto v Pordenonu v Furlaniji, leta 1973 pa bo gostitelj planincev iz Koroške in Furlanije naša planinska zveza v Ljubljani.

Že četrtič neodločeno

Enajsterica Jesenic je v sedmem kolu ZCNL gostovala v Mirnu in se srečala s tamkajšnjo ekipo Adria. Tekma se je končala neodločeno z rezultatom 1:1. Pred kratkim je poškodovanega trenerja Radoviča zamenjal inž. Alibegovič. Naprosili smo ga, naj nam nekaj več pove o nedeljski tekmi in sploh o pripravah naših nogometašev na posamezna srečanja. Inž. Alibegovič je povedal, da je bilo moštvo Jesenic v prvem polčasu veliko boljše od domačih nogometašev, saj so tudi povedli z golom Senkinca. Jeseničani so dosegli povsem regularen gol, ki pa ga sodnik ni priznal. Tudi gol, s katerim so nogometaši Adrie izenačili, ni bil dose-

žen pravilno. V drugem polčasu so pobudo prevzeli domači nogometaši, vseeno pa so Jeseničani le osvojili točko, ki jim bo v nadaljnjem tekmovalstvu še dobrodošla.

V nedeljo bodo Jeseničani imeli v gosteh moštvo iz Litije, ki je trenutno na čelu lestvice ZCNL brez izgubljene tekme. Tekma bo zelo naporena, vendar inž. Alibegovič meni, da bodo naši nogometaši pripravljeni, saj v zadnjem času redno prihajajo na treninge.

V Mirnu pri Novi Gorici so Jeseničani po mnenju inž. Alibegoviča igrali bolje kot prejšnjo nedeljo proti Primorju na domačem igrišču.

Jesenice : Šenčur 2 : 0

Preteklo nedeljo so mladi nogometaši NK Jesenic doma v zelo zanimivi tekmi premagali sovrstnike iz Šenčurja z 2:0.

Zanimivo je, da je v jeseniškem moštvo nastopilo nekaj novih igralcev, ki so zamenjali odsotne. Tisti, ki poznajo standardno mladinsko moštvo Jesenic, so bili prepričani, da je poraz neizbežen. Gostje so bili tudi po višini in fizično v precejšnji prednosti pred domačini.

Toda fantje trenerja Frelji-

ha so presenetili vse z dobro igro v obrambi in v napadu. Z dobro taktiko igre po tleh, ker so gostje izredno dobro igrali z glavo, so v prvem polčasu povedli z 1:0. Imeli so še več priložnosti za gol. Igrišče je bilo premočeno, kljub temu pa so se domači dobro znašli na njem. Izredno lep je bil drugi gol, ki ga je napadalec Šatara dosegel v drugem polčasu z razdalje okrog 30 metrov.

M. Cimirovič

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Trgovski podjetji ROŽCA Jesenice in ŠPECERIJA Bled

obveščata

cenjene kupce, da so v nedeljo 24. oktobra od 7.30 do 10.30 ure odprte naslednje trgovine na Jesenicah in Javorniku — Koroški Beli:

- samopostrežna pri Čuferju na Plavžu
- Supermarket Union nasproti železniške postaje na Jesenicah
- samopostrežba na Javorniku ter
- trgovina ROŽCE v vasi na Koroški Beli.

ŠAHOVSKO DRUŠTVO JESENICE

vabi vse šahiste in zainteresirane delovne ljudi in občane, da se vpišejo v šahovsko društvo.

Vpis je vsak torek in petek od 18. do 20. ure v šahovskem domu (za Jelenom) na Jesenicah.

Letna vpisnina je 12 N din za zaposlene člane in 5 N din za dijake, študente in upokojence. Sprejema in vpisuje blagajnik šahovskega društva Anton Krničar in gospodar društva Franc Hudolin.

Odbor šahovskega društva Jesenice

RAZPORED REKREACIJSKIH UR NA KEGLJIŠČU OD 1. 10. 1971 DO 30. 4. 1972

URA	9-10	10-11	11-12	15-16	16-17
Ponedeljek					
1. steza				valj. 2400	valj. 2400
2. steza				valj. 2400	valj. 2400
3. steza				plavž	plavž
4. steza				el. peč	el. peč
Torek					
1. steza	el. peč Javk. I				
2. steza	el. peč Javk. I				
Sreda					
1. steza			Javk. I	martinarna	
2. steza			Javk. I	martinarna	
3. steza					
4. steza					
Četrtek					
1. steza		STD	HVZ		
2. steza		STD	HVZ		
Petek					
1. steza	plavž	martin.	gradb.	vzdr.	gradb. vzdr.
2. steza	plavž	martin.	ETE	ETE	
3. steza					
4. steza					
Sobota					
1. steza	ZMS	ZMS	ZMS		
2. steza	ZMS	ZMS	ZMS		
URA					
	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
Ponedeljek					
1. steza	jeklovlek				
2. steza	jeklovlek				
3. steza	stroj. del.	stroj. del.	STV	STV	STV
4. steza	stroj. del.	stroj. del.	STV	STV	STV
Torek					
1. steza					
2. steza					
Sreda					
1. steza	martin.	OTK	OTK	HVZ	HVZ
2. steza	martin.	elektr.	elektr.	HVZ	HVZ
3. steza				valj. Bela	valj. Bela
4. steza				valj. Bela	valj. Bela
Četrtek					
1. steza					
2. steza					
Petek					
1. steza			strug.	valj. upr. sl.	upr. sl.
2. steza			strug.	valj. upr. sl.	upr. sl.
3. steza	RTA	RTA	ženske	upr. sl.	upr. sl.
4. steza	PIV	PIV	livarna	livarna	livarna
Sobota					
1. steza					
2. steza					

V razporedu so upoštevani le tisti obrati, ki so se prijavili.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

23. oktobra amer. barvni risani film KNJIGA O DZUNGLI, v režiji Walt Disney, v vlogah Medved Balu, ob 15. uri.

23. in 24. oktobra amer. barvni film LEGIJA PREKLETIH, v režiji Umberto Lenzi, v gl. vlogi Jack Palance, ob 17. in 19. uri.

25. oktobra amer. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA, v režiji James B. Harris, v gl. vlogi Richard Widmark, ob 17. in 19. uri.

26. in 27. oktobra amer. barvni film OROPAJ BLIŽNJEGA, v režiji Francesco Maselli, v gl. vlogi Rock Hudson, ob 17. in 19. uri.

28. oktobra ital. franc. CS barvni film GUSARJI MALEZIJE, v režiji Umberto Lenzi, v gl. vlogi Steve Reeves, ob 17. in 19. uri.

29. oktobra amer. CS barvni film ZGODILO SE JE V AMERIKI, v režiji Claude Lelouch, v gl. vlogi Jean Paul Belmondo, ob 17. in 19. uri.

30. oktobra amer. barvni risani film DAMA IN POTEPUH, v režiji Walt Disney, ob 15. uri.

30. oktobra amer. barvni CS film TORA! TORA! TORA!, v režiji: Richard Fleischer, Toshio Masuda, Kinyi Fukasaku, v glavni vlogi Martin Balsam, Jason Roberts, ob 17. in 19.30.

Kino PLAVŽ

23. in 24. oktobra amer. barvni film OROPAJ BLIŽNJEGA, ob 18. in 20. uri.

24. oktobra amer. risani film KNJIGA O DZUNGLI, ob 10. uri.

25. in 26. oktobra amer. barvni film LEGIJA PREKLETIH, ob 18. in 20. uri.

27. oktobra ital. franc. CS barvni film GUSARJI MALEZIJE, ob 18. in 20. uri.

28. in 29. oktobra amer. barvni film NEVZDRŽNA LETA, ob 18. in 20. uri.

30. oktobra amer. barvni film PRAVI ČLOVEK Z ZAHODA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

23. oktobra amer. barvni film PRIDI, PRIDI, DRAGA MOJA.

24. oktobra amer. barvni film DOBER VEČER, GOSPA CAMPBELL.

27. oktobra amer. barvni film LEGIJA PREKLETIH.

30. oktobra amer. barvni film NEVZDRŽNA LETA.

Kino KRANJSKA GORA

23. oktobra amer. barvni film MADAM BOVARY.

24. oktobra amer. risani film KNJIGA O DZUNGLI.

24. oktobra amer. barvni film NEVZDRŽNA LETA.

26. oktobra amer. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA.

28. oktobra amer. barvni film OROPAJ BLIŽNJEGA.

30. oktobra amer. barvni film LEGIJA PREKLETIH.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

23. oktobra amer. barvni risani film KNJIGA O DZUNGLI, ob 17. uri.

23. oktobra amer. barvni film DOBER VEČER, GOSPA CAMPBELL, ob 19. uri.

24. oktobra amer. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA, ob 17. uri.

24. oktobra amer. barvni film MADAM BOVARY, ob 19. uri.

27. oktobra amer. barvni film NEVZDRŽNA LETA, ob 19. uri.

30. oktobra amer. barvni risani film DAMA IN POTEPUH, ob 17. uri.

30. oktobra amer. barvni film OROPAJ BLIŽNJEGA, ob 19. uri.

Ne zamudite si ogledati Walt Disneyeve mojstrovine v ameriškem barvnem risanim filmu Knjiga o džungli.

RAZSTAVE

MALA DVORANA DELAVSKEGA DOMA NA JESENICAH — kolektivna slikarska razstava članov likovnega kluba DPD Svoboda Krško.

Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure do vključno 27. oktobra.

KONCERTI

GLEDALIŠKA DVORANA NA JESENICAH

PETEK, 22. OKTOBRA — koncert Akademskega pevskega zbora iz Kranja

ob 18. uri za višje razrede osnovnih šol

ob 19.30 za učence šol druge stopnje in ostalo občinstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in veliko prerani izgubi mojega dobrega moža

JANEZA LAJNSČKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli pomagali ob težki nesreči, darovali cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo moji dobri sosedji Pavli Papeževi in Zvonku za dragoceno uslugo, ki mi je bila v teh tragičnih dneh velika pomoč. Nesebično in požrtvovalno sta mi stala ob strani. Vsem še enkrat in vsakemu posebej iskrena hvala.

Zalujoča žena Ana

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega očeta

JANEZA BALANČA

se iskreno zahvaljujem tovarišicami Mariji Bertoncelej in Mariji Sinkovec za vso pomoč v dneh težke izgube.

Zahvaljujem se darovalcem cvetja in vencev, družbenim organizacijam, obema govornikoma in vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: sin Ivan, Aco in hči Marija s Svetlano

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, brata in strica

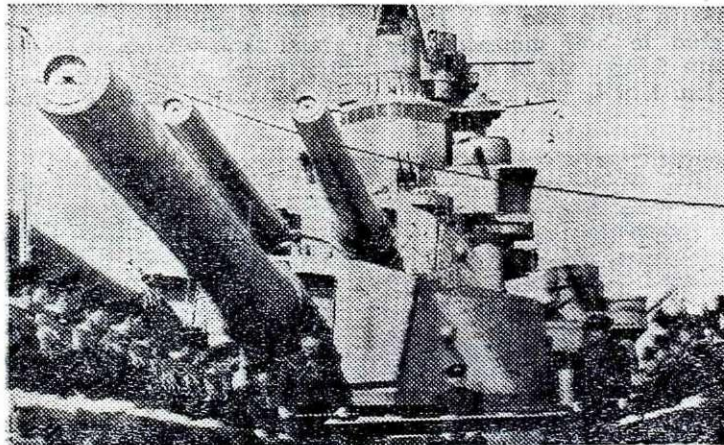
FRANCA BOGATAJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo dolgujemo zdravniku dr. Čehu za ves trud, njegovim sodelavcem iz valjarne tanke pločevine, govornikoma Francu Trevnu in Jožetu Lavrincu za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivu trgovskega podjetja »Rožca« za venec ter godbi in pevcem za žalostinke.

Hvaležni smo vsem dobrim sosedom za njihovo tovariško nesebično pomoč, lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo in vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam na kakršenkoli način pomagali.

Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Karla, brat, sestre in ostalo sorodstvo

Ameriški barvni cinemaskopski film TORA! TORA! TORA!, kar po naše pomeni TIGER! TIGER! TIGER! Gre za šifro, s katero je glavni poveljnik japonskega letalstva sporočil, da je uspel napad na Pearl Harbour. Ta grandiozni film kalibra »Najdaljši dan« opisuje ta veliki zgodovinski trenutek posebej z japonskega in posebej z ameriškega stališča. 7. decembra ob zori leta 1941 je japonsko ladjevje ob pomoči letalstva skrivoma napadlo glavno ameriško pomorsko oporišče v Tihem Oceanu in zadalo strahovit udarec ameriški mornarici. Ta dogodek je bil neposreden povod za vstop Amerike v drugo svetovno vojno, ki jo bo kronala (tudi) japonska kapitulacija.

Film je na sporedu v kinu Radio v soboto 30. oktobra.

Kvalifikacije brez Jeseničank

V Zadru so bile prejšnji teden kvalifikacije za vstop v zvezno žensko košarkarsko ligo. Žal se teh kvalifikacij ni udeležila ženska ekipa Jesenic. Kvalifikacije so bile od 13. do 17. oktobra, prijavljeno pa je bilo kar sedem ekip. Razpored turnirja je obetal vsak dan eno tekmo, dva tekmovalna dneva pa celo po dve srečanja. Pri kandidaturi za izvedbo kvalifikacij pa žal nismo uspeli zaradi slabših pogojev, ki smo jih nudili, kot pa ekipa Zadra.

Košarkarski klub je ženski ekipi skušal na vsak način zagotoviti udeležbo na kvalifikacijah. Ob izrednem prizadevanju predsednika kluba Vinka Rotarja je uspelo zbrati skupaj potrebna finančna sredstva. Žal pa se je kasneje zataknilo pri dekletih samih. Izredno dolga odsotnost iz šole in službe, bi preveč obremenjevala nekatera naša dekleta, da bi lahko sodelovala na kvalifikacijah. Ob nepopolni ekipi in pa zaradi izredno naporega razporeda pa so tudi ostala dekleta menila, da je

bolje, da se kvalifikacij ne udeležijo. Vsekakor bi tudi kompletna ekipa imela minimalne izgleda za visoko uvrstitev, razredčena in nepopolna ekipa pa bi bila že vnaprej obsojena na poraz. Poleg tega pa so bile kvalifikacije izredno močno zasedene, saj sta poleg domačina — ekipe Zadra, ki nosi lanskeoletni naslov mladinskih prvakinj države, sodelovali še dve ekipi, ki sta že nastopali v zvezni ligi in to mladi Krajišnik iz Banja Luke in ekipa Sevojna.

Naša dekleta bodo v letošnjem letu še sodelovala v tekmovalstvu za jugoslovanski pokal, kjer bodo kot edini slovenski predstavnik skušala doseči največ, kar se doseči da. Žal pa tudi tu nismo imeli sreče in se že v prvem izločilnem kolu srečamo v Zagrebu z ekipo Industromontaže, ki je stalni član zvezne lige. V petek pa naša dekleta odhajajo na gostovanje v Faenzo in Bologno, kjer bodo odigrale dve srečanja s prvoligaškima ekipama Italijskega B. F.

Spet prvak NDR

Prve novice o tem, kdo bo naslednji nasprotnik našim hokejistom v II. kolu tekmovalstva za pokal evropskih prvakov so kazale, da bo to prva ZRN Füssen. Mnogi, med njimi tudi večina iz tabora jeseniških hokejistov so govorili, da je žreb izbral zanimivejšega nasprotnika, zelo kvalitetno in znano mo-

štvo, ki povrh vsega še ni gostovalo v Jugoslaviji.

To so bili prvi komentarji in mnenja ob novicah, ki so se kasneje izkazale kot »račun brez krčmarja«. Namreč le nekaj dni po drugi zmagi nad KAC je na Jesenice prispelo uradno potrdilo, da je naslednji nasprotnik našim, lanskeoletni znanec, prvak NDR Dinamo iz Weissvasserja. Omenjeno moštvo je izločilo našega prvaka v lanskeoletnem tekmovalstvu z dvema zmagama: na Jesenicah s 5:2 in v Weissvasserju 7:2, torej s skupnim seštevkom 12:4.

Ni nam znano kako je prišlo do zamenjave med Füssenom in Dinamom, toda slišali smo, da je možnost »kuhinje« mogoča, ker menda, določanje parov v tem tekmovalstvu opravlja le en sam človek, to še ta je iz ZRN. Toda nam ostanejo le ugibanja, resnica je, da je prvak NDR veliko nevarnejši našim hokejistom kot Füssen, kar je tudi dokazal v pretekli sezoni. Vendar to še niso vse nevarnosti, ki so doletele Jeseničane v že omenjenem tekmovalstvu. Namreč še do danes (ob zaključku redakcije), ni znano kdaj bo prišlo do medsebojnega srečanja. Uprava HK Jesenic je z nekaj telegrami zaprosila, da ji sporočijo termin, toda tega jim še do danes niso in naši

ma, v kateri sta se srečali ekipi lanskeoletnega zmagovalca valjarne Bela in jeklovleka. Organizatorji in gledalci menijo, da je tekmovalstvo povsem uspelo in da je jeklovlek zaslužno osvojil najvišji naslov. Moštva so v celoti pokazala dober in dopadljiv nogomet, čeprav so bile opazne tudi nekatere grobosti, ki pa so bile še vedno v mejah dovoljenega.

Pohvalo zaslužijo vsi organizatorji, predvsem pa vodja tekmovalstva Branko Suvak in NK Jesenice, ki je za več kot 200 nastopajočih pripravil ustrezno opremo. Tekmovalstvo je vsako leto bolj kvalitetno in bolj množično ter zato želimo, da bi v prihodnjem letu še bolj uspelo.

Jeklovlek zmagovalec v malem nogometu

Letošnje medobratno tekmovalstvo v malem nogometu za prvenstvo Železarne, se je pričelo 25. 9., zaključilo pa 8. oktobra. Vzrok, da se je tekmovalstvo tako zavleklo, je v izredno velikem številu prijavljenih ekip. Kar 20 ekip se je potegovalo za prvaka Železarne. Organizatorji tega že tradicionalnega tekmovalstva so imeli polne roke dela, ker so včasih morali organizirati tudi po tri tekme dnevno. Medobratne tekme so privabile na igrišče za ledarno od 100 pa tudi do 300 gledalcev brez posebnih propagandnih prizadevanj, kar kaže, da je bilo med sodelavci precej zanimanja za tekme.

Posebno pozornost med gledalci je vzbudila finalna tek-

O D B O J K A

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva se je jeseniška ženska ekipa v postavi: Filipaj, Komic, Mahnič, Nemeč, Čehajič, Trančar, srečala v nedeljo 17. oktobra z ekipo Brestanice v Brestanici. Jeseničanke so zmagale z rezultatom 3:2 (7, 2, —10, —13,7). Prva dva seta so gostje brez težav dobile, v nadaljevanju tekmovalstva so domačinke razživele in odločile dva seta v svojo korist, v zadnjem odločilnem setu pa so domačinke popolnoma odpovedale in so Jese-

ničanke brez težav osvojile set in zmagale. Ekipa Brestanice je na trenutke zaigrala dobro, vendar je bila kvalitetno neenakovredna nasprotnik Jeseničankam. Gostje je motilo tudi sojenje, saj je sodnik imel zelo nizke kriterije. Sodil je dobro, vendar je dopuščal na obeh straneh napake, kot nečiste žoge, ki so bile vse v redu, servise se je lahko branilo le s prsti, kar je v nasprotju s pravili igre odbojke.

Še eno srečanje čaka jeseniško ekipo in sicer to v nedeljo v Ljubljani. Tekma, ki je bila prvotno registrirana 3:0 v korist Jesenic, ker je bila prekinjena zaradi naliva in organizator Ljubljana ni preskrbel telovadnice, je bila na komisiji II. stopnje razveljavljena, ker sodnik ni določil naknadnega datuma odigravanja tekme, kot so predvidevala pravila OZS. Stroški se delijo 50/50 %.

ostajajo v negotovosti do nadaljnjega. To ne bi bilo tako hudo, če ne bi bil nasprotnik Jesenic tako oddaljen kot je (okoli 1000 km), naši pa nimajo možnost, da bi v Weissvasser odpotovali z letalom. Če bodo Jeseničani morali najprej v Nemčijo — kajti pot z avtobusom bo zelo utrudljiva in dolga — možnost pa je, da jih o tem obvestijo v zadnjem trenutku. Vse te okoliščine so naredile pri našem prvaku določeno psihozo, ki bo vsekakor pustila posledice. Če dodamo še dolgo pot, ki jih čaka ter kvalitetnega nasprotnika, ki je favorit, je situacija v katero so zapadle Jesenice zelo težka. Toda veliki klubi in moštva, so ravno zato veliki, ker znajo ohraniti tisto potrebno zbranost, prav v najtežjih trenutkih, kratko, ko je vse obrnjeno proti njim. Zato od naših (ki bodo po nekaterih vesteh igrali najprej v NDR) ne moremo zahtevati čudežev, temveč le potrdilo, da niso veliki samo pri nas v Jugoslaviji, temveč tudi izven naših meja — kot v dvoboju s KAC — in, da bodo dostojno zastopali naše barve, čeprav jih v tej sezoni spremljajo velike težave.

Časten poraz proti tako kvalitetnemu nasprotniku ni sramoten, čeprav smo od nekaterih strokovnjakov slišali, tudi optimistična mišljenja na račun naših, kljub težavam, negotovosti, psihozii, dolgemu potovanju in kvaliteti Dinama. D. D.

Moška ekipa v postavi: Potočnik, Ressler, Kavčič, Bergelj, Arh, Božič, Pristov, Starnad in Končnik, je imel v nedeljo 17. oktobra v gosteh ekipo Breze. Domača ekipa je brez težav zmagala z rezultatom 3:0 (12, 11, 5). Igra obeh ekip je bila preprosta. Ob pričetku starta v jesenskem delu prvenstva beleži ekipa Jesenic od dveh odigranih tekem zmago z rezultatom 3:0 in dva dobljena seta na tujem, kar je za začetek zadovoljivo.

V soboto, 24. oktobra, potuje moška ekipa v Modričo, kjer se bo v IV. kolu srečala z ekipo OK Modriče, ki je potencialni kandidat za I. zvezno ligo. Že v pretekli sezoni je ekipa startala za vstop v I. zvezno ligo, vendar je na kvalifikacijah izpadla.

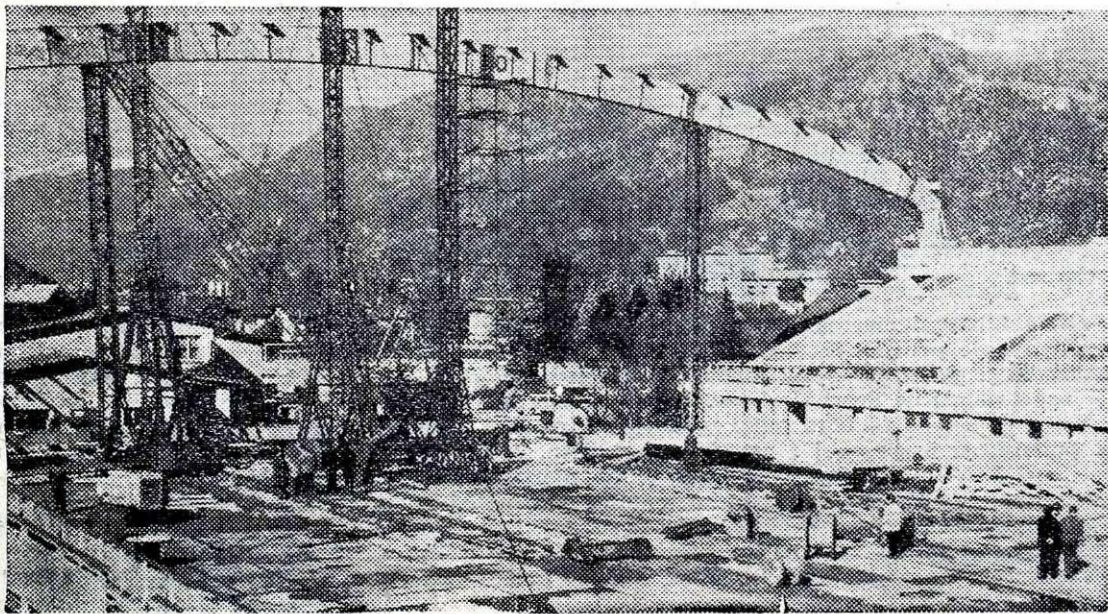
Upravi OK Jesenice bo po vsej verjetnosti uspelo kooptirati v odbor za predsednika kluba tovariša Srečkota Strajnarja. Uprava SD je podprla iniciativo športnih delavcev odbojke in odobrava spremembo v upravi OK, saj je z nepopolnim sestavom odbora težko delati in so posamezniki preveč obremenjeni. Tudi član uprave tov. Šiferer, ki je imel težko obratno nezgodo bo verjetno lahko kmalu prevzel posle v upravi kluba. MK

BALINANJE

V italijanskem mestecu Arzzano je bil v nedeljo prijateljski turnir v balinanju, na katerem je sodelovalo šest ekip iz Arzzana, Buttrija in ekipa Jesenic za katero so igrali: Krivec, Gučanec, Kozamernik in Smodiš. Naša ekipa je tokrat zaigrala zares dobro in si je po ogorčenih borbah priborila prvo mesto, za katerega so bili naši igralci nagrajeni z okusno izdelanimi zlatimi medaljami. Za dobro igro pa so bili tudi toplo pozdravljeni od številnega domačega občinstva, med katerimi je bil tudi tam-

kajšnji župan. V svojem daljšem pozdravnem nagovoru je izrazil željo, da bi prihodnje leto skupaj z balinarji obiskal to mesto tudi predsednik jeseniške občine. Ob zaključku svojega nagovora pa je dejal: »Prek vas, dragi balinarji, pošiljam vsem jeseniškim športnikom priskrbene pozdrave in jim želim obilo športnih uspehov tako doma, kot v tujini.«

Toje bil zadnji nastop jeseniških balinarjev v letošnjem letu. Zato smo uspeha, ki so ga dosegli v Arzzanu še toliko bolj veseli. C. K.

Prvi lok za streho na športno kulturni hall